

157

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVLUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Joris Persson, 77 år.

P:s faderskeje är notoriskt.

Enligt de flestas uttåg har han varit
oaktad som till Per Andersson vid Laga-
skan. Var en tid tulljämbuden i Råå,
Därefter talman vid tinget (Glumvårs
tinghus). Dessutom tegelbruksarbetare
o. d.

Jens Persson Elmelöv.

Kroby smed.

Bengt Nilsson i Dalarna (= Hildeshöjs Dalen) hade mitt ett par hästar, därför han sålde Kroby smed. Han träffade honom på Kroby. Krobysmen frågade honom om han ville se, vem som stulit hästarna. I så fall skulle han visa honom tyven i en vattenkypare. Men han var röjd, bara han fick sina hästar tillbaka. Då uppmanade Krobysmen honom att fara hem och öppna portarna om kråken. Han gjorde så och hästarna kommo tillbaka.

Tackomspelaren

Det var en gång en tackomspelare,

som kunde förvänta synen på folk. Han skulle krypa genom en stor stock. Skidarna såg honom försvinna genom den ena änden.

I samma ögonblick kom en kvinna, som ej haft någon man hos sig, gående förbi och sade: "Vad står vi här och glor och gaper efter". Då fick hon se tackomspelaren, som kryp utanpå stocken. Han gav henne sådana ögon, att hon började skratta och skratta och då upp "kjolarna" precis som om hon gick i en "vagnflo".

Kärlekorna voro förs i tiden särskilt trollkunniga. De hade något "när i skallen än en arm". Så trodde man att de kommo framme i virvelvindar, som man på den tiden "så vördtiare än nu". En gång var en gång ute och barvade på framtiden. Då kom en virvelvind. Han

slängde sin kniv in i den. När han kom hem på kvällen, låg kniven på bordet. "Var har den kommit ifrån! Den slängde ju jag i bålet på en trollpuckel." Så ska du aldrig göra mer, sade hans matmoder. — Det var hon, som föll den i läret.

Det var en gång en jätte på Hven som kunde höra, när det ringde i Herslörvs kyrka. Han kunde inte tala det, och tog därför en stor sten, band den i sitt strumpband ("håsebän") och slängde den mot kyrkan. Men bandet gick sönder och stenen föll ner vid Hildeshögs "boställe". Stenen, som kallas "fiestenen", ska ligga lite längre ned i jorden som ovanem. Den finns där än i dag.

Det hände något annat i Finland

på 1700-talet att klokkan föll ner från kyrktornet och "tulla" ner i insjön. Några barn, som bodsk, fingo se på den, men kunde ej röra den ur stället. Först när man fick två tvillingstutar till att stå, följde klokkan ned.

På en kungärd hade ena Jättens bröllop. I kyrkan bak uggen höllo vällorna också bröllop. De stannade alltid på, så att de blev vigda, var en par människors vigdes sammman, ty då kunde det läsas (!) samtidigt över dem. Men det var inte alla, som kunde se dem. När människorna dansade, dansade vällorna också. En av vällorna svarade ("svara") emellanåt över en "everella" och då gör en av bröllopsjättarna till ett skratt. Skat förvarma vällorna, och man hörd aldrig av dem mer. Alltid hade de varit mycket döl-

Tiga, de väckte pigorna tidigt om morgnarna. Sin bästas hade de i köket under slaktstunnan, men den hade man snart flyttat, ty det rann ut på dem.

På den tiden skänkte till Danmark berde en gäst en vill-handlare, som köpte sig en stor gård, med en gammaldags trädgård till. På gården fanns en "gaborsviss", som han alltså var galen på. När han kom från marknaderna i Han på krällen, såg han ellefven i bäcken och gaborsvisten satt uppe i ett träd, som stod vid bäcken, och skrattade åt ellefven. Det hördet borden. När han kom hem var hans släkt svälla, fastän han varit mycket värd. "Det är den främlingens gaborsvisten", sade han. Det fanns ett "båg" i stallet, där komna ej kunde trivas. Var morgon var hanve-

det är ja den ber, som de satt sitt ja krällen.

En dag varo alla ute och köstade med undantag av frun, som var hemma och laga mat. Då kom gaborsvisten in till henne i köket och var så eländig. Frun blev strax rädd, men gaborsvisten sade: "Du ska ikke være bange!" Och han bad henne följa med och hjälpa sin brinna, som var i bamsvöd. Ja, hon följde med honom. De gick ned i ett köm av trädgården, där det stod en hasselbuske. Gaborsvisten böjde under en stor gren och därtill kom öppnade sig en gång ned i jorden. De kommo ned i en stuga, där kvinnan låg i bamsvöd. När hon var frilöst frågade gaborsvisten vad frun skulle ha för hjälpen. Men hon ville ingenting ha. Hon frågade dock, om han ville, varför hon inte kunde trivas i basen. Ja,

Se där hade han sin sängkam-
marl under, och allt pios och skit,
som rann ned, var han inte belä-
ten med. — "Önskar du ingenting
annat?" "Nej!" "Häls. vygg din för-
kläre, ska du på några spanor
och tänk med i köket, ty nu har
elden gått ut." Sen bjöds han
hemme ut. När han sen i köket
skulle kasta spanorna i elden,
voro de idel guldpengar. —
När hennes man fick höra det,
sade han: "Nu först tror jag, att
galenskap är god."

Myers kög i Herelöv stod
våre julafon på 6 guell- och 8
silvregelare och därinne dansare
trollen. En dag baka trollen och
fridämnare greslan "tis att sätta in
brödet med. En gång, som plöjde
i åkern bredvid, fick de styckena ligga
i en fjara. Han lagade den och koste

den tillbaka igen. När han sen
kom tillbaka, låg där ett stort stycke
grunt "söppbro", men han tog det
naturligtvis inte.

Länge-Torkel

Länge-Torkel bjöds på en
gård, där han kurtiserade dottern
Pernilla. Det var bra den emellan,
men de hade ej mistat det för fadern.
En dag gick han in för att frisa. Då
han såg sitt ärende, blev emellertid
fadern vred och sade: "Jag ska nog baka
en kärleksmjuka". Och han tog "lär-
karbasen", som hängde vid bordstämman
och druckade honom i ryggen. —

Så måste Länge-Torkel gå sig
i väg därifrån och kom bland annat
även till Kiel. Där såg han ingen
annan röd än att ta plats hos
förra Hattemagare och göra katter.
Men han blev snart trötta på det.
Han for därmed en stunda över till

Malmo. På resan blev han sjuk, så att han spydde upp både lever och lungor. En torsdag var slut till rättes och slöte alltsammans. "Det var gott, att den torsken kunde komma till Pernilla och hon fick äta den", sade Lång-Tokel. Från Malmo svarade han vid ett uppiat landst och kom julaften till en höj vid Lund, som heter Rommelklint. Den stod uppiet på sex guldjelare och alla silveryjelare. Han stod där och glodde och visste intet av, förän han var inne i kögen och måste än bräka som en get än gala som en tygg för att tillfredsställa trollen. Trollkungen koste två döttrar. Den ena hette Långronya och den andra Berserka. Långronya blev innerligt kär i Tokel. En dag kom en friare till Berserka från Kiel. Hon sade ja, och bröllopet bestämdes.

Nu visste de inte, om de skulle ha Lång-Tokel till stolt eller till att roa bröllopsgästerna. Men Långronya bad för honom, att han skulle få leva och roa gästerna. Lång-Tokel var emellertid "ingvare". Han sade till Långronya: "Hör vi blott något ställe att bo på, skulle vi gifta oss." "Det ska vi nog kunna ställa om", mente Långronya. "Var ni önskar väl sora alla trollen, och då skall de gå in i den kammare, dit ingen kommer utom jag och jag. Där hänges en flaskka och den som dricks därav blir så stark, att han kan lyfta svärdet bort på väggen och slå ihjäl alla trollen." Han gjorde som hon sagt och tog svärdet och högg kammaret allra först av Långronya och sen av alla de andra utom en, som skulle visa honom vägen till Kiel, där Berserka och hennes man skulle bo. Innan han begav sig på väg, gick

han är en gång in och drack av
glaskan för att bli riktigt stark.
Så kom han till Kiel och följande
alla trolle även där. Där tog han
också en massa pengar. Sen
för han hem igen till sin hem-
söken. Han hade emellertid skickat
trollet i förväg med ett par sådana
pengar till sin förfärd, som de
skulle köpa det största hemmandet
i byn för och besätta sig där. Så kom
han så hem, för som en prins. För-
äldrarna kände inte igen honom strax.
Därefter gick han öfver för att följa
till Pernilla och han fick genast ja.
Ej heller där kände man igen honom.
Till bröllopet skaffade trollet mycket
mat och drack väldigt: sex
tummar öl, brännvin, konjak och
flera oxar. Pernilla och Lång-
Torkel satt i bord ändan, där "kar-
basen" hängde. "Vi det någon, som
får smaka denne här," frågade

Lång-Torkel. "Ingen den Lång-
Torkel" svarade bonden. Då sade Lång-
Torkel: "Den karbasen får ej ruineras,
ty den har jag haft fyllda av. Jag är
Lång-Torkel och nu har jag Pernilla."

En karl var en gång ute och skulle
leta rätt på ett par hästar, som kom-
mit bort. Han kom till trollboringen,
men lyckades komma ut igen. Dock
ville han aldrig onstala vad han hört
eller sett. Han blev ej heller riktigt
normal mer.

Oppte i landet, där man brukar
bränna tjära, måtte en man slämma
kom natten över och passa elden. Då
kom ett uddet och varken framtiden
fram och ställde sig vid elden ("gyren")
för att värma sig. Karlen tog ett
långt brännesträ och satte till på
ett visst ställe. Då bröjde han
skrika: "Tul, Tul, här är eld i Tjers-

well!" Skogsråen kom och tjärbrän-
naren måste träva råifin. Om
morgonen, då man kom till, James
ingenting blev; allt hade brunnit
öpp.

En präst hade en trogen rång,
som slötte gåden väl, och alltid
glitig och lätte på sina fäständer.
Så en dag, när prästen var borta,
gick han in i hans rum och träffade
där på en bok, som prästen gjort
att låsa in. Strax han började läsa
blev hela gåden full av smådjur.
Prästen, som var i kyrkan, hände
på sig, att det ej stod rätt gått hemma,
och slutade predikan. Då han kom
hem gick han upp på vinden, tog
ärtor och hävde ut på gården med
orden: "Plöcha upp dem, ska ni få
annat att slöta sen!" Därpå gick
han in och lätte dem vick och tog till
rången, att han aldrig skulle läsa i den
boken mer.

Det var en gång en rång, som
tjänste i en prästgård. En kväll, när
han var fri, var det dans i nabos
gård. Då han såg till prästen, att
han skulle gå till, sa han till honom:
"Då går jag med" — De gick bort
till sommarstugan, där man dan-
sade och tillade in. "Sätt din fot
i min vänstra galoscha", sade prästen
till rången så. "Vill du nu gå in",
frågade prästen. "Nej!", svarade han.
"Du hit galoschan, och sätt din högra
fot i den andra". Rången gjorde så:
"Vad kört du nu". "Jag kört en så fin
marsch, som jag aldrig i mitt liv gjort
har kört". "Nu vill du väl aldrig gå
mer och dansa". "Nej!" svarade rången.
— Han hade sett en liten svart varelse
på ryggen av var och en som dansat
och hört himmelrikets klockor
ringa.

Det var en gång en flicka, som

alltid vill vara mycket fin. En dag kom Hornjelle till henne och sade, att han skulle skaffa henne en klänning, så att hon blev fin som en prinsessa, då hon skulle gifta sig, men inom vissa dagar skulle hon kunna säga hans namn, i annat fall skulle hon gifta sig med honom. — Det började lida på tiden. Hornjelle var glad, sprang i skogen och dansa kring buskarna och skrek:

I dag skall man mättet mala
i morgon skall mitt bröllop vara.
Jungfrun sitter i buren och gråter
och vet icke vad jag heter.
Jag heter Pitt-e-li-ture.

Det hände sig g. bättre än att en, som kände till förhållandet, kom och hörde attsamma och skryssade hem för att berätta det. När sen Hornjelle kom skrek hon emot honom: "Kommer du nu Pittelitur!" — Så blev hon ar med honom.

Vid Håken på Hoven låg försonen ett stort, som gjutit i järnet. En gång lär man ha haft jätte på mysklar, som sattes i dörren, men man kunde inte öppna. När vättnet är klart, skall man kunna se stallet. Där regerade den rika och mäktiga fru Krinla. Då hon skulle resa till Skåne och vara "brudamma" (= klädd bruden), lät hon besla sina händer med järn och stäl "för att bruden riktigt kunna tillreda."

I Kvistis bodde en gång en jätte. Hans kvinna var död, men han hade en dotter, som levde. En dag hade hon varit ute och samlat upp och kastat skallen och allt möjligt i sitt förkläde. "Vad är det du har," frågade jätten. "Det är bara lite otyg, som är på marken." "Det får du inte röra, ty det är gull, som kommer efter oss." Därefter försvann jättefolket från

457 V 3

Same 1060x

Trakten, och ingen kunde ar den mer där.

①. Det hände sig emellertid, att en
Gjörman blev kastad i land på en
ö. Där träffade han på jätten. "Var
du ifrån" frågade jätten. "Från Häl-
singborg" var svaret. "Känner du till
Eislor?" Jo, det gjorde ju gjörmannen
nog. Räck mig din hand, får jag känna
om du finns kraft i fötterna därtill
änne", sade jätten. Men gjörmannen var
så förvissad, att han räckte fram en
grip, vilken jätten knäpte sönder.
Jätten bad honom vrida ta med ut
land till Måla i Eislor, som han skulle
ta om livet. Brevet lög i en ask, som
han ej fick öppna. Han skulle få en
god drussel för brevet. Ty när han kom
till Eislor, skulle han gå till ett berg
och säga: "Mak upp Elda dö", så skulle
berget öppna sig, och då kunde han ta
så mycket gengång, han ville. Men han
fick ej lov att se sig om.

Gjörmannen kom hem, och

*Gjörmannen
frågade jätten
om han ville
stanna i
Eislor.
Jo, jag har
nog hört om
där, men
inte den lilla
bjällaren
(kyrkan).
Kommit.

457 V 3

begär sig till Eislor. Men uppfiken, som
han var, ville han se baret, och öppna
asken. För att riktigt se hur det tog
sig ut, spänte han det mellan ett
par trösk. Men då för baret i sig
med en visklig fart och han fick
aldrig se det mer. — Sen gick han vi-
der till berget och sade: "Mak upp Elda
dö". Berget öppnade sig och framför honom
låg våldiga högar med gengång. Då kunde
han nogon skratta bakom sig. Han väntade
sig om och fick se en liten karl sitta
på en haug och skratta. Strax steg
berget igen och det gick ej mer att
öppna.

Holbergsgubben.

Det var en gång en jätte som
på Stätten, som var så fästligt rik.
Det fanns även en fattig fiskare, som han
adats lyckligt så att han fick "bra me fisk".
En gång skulle fiskaren ha bandede,
och han tyckte han var tvungen, att
bjuda jätten, annars blev han kallad

stött. Men å andra sidan så jätten
så mygghet, att det var ingenting
bler öfver åt de andra gästerna, och
så väst godt om man hade fiskaren
naturligtvis inte. Han berättade sina
bekymmer för drängen. "Var inte ledsen
för det! Det ska jag nog säga för",
sade drängen. Drängen tog en snitt
på nashen och gick till jätten och
frågade honom om han ville stå fast för
banet. Jo, det ville han nog. Han
skulle också hjälpa dem att få stor fisk
till bandedget. "För öfrigt, vilka är det
mer björna till bandedget?" — "Santala
Per." — "Santala Per, den Trärriggen!
Då vet jag verkligen inte om jag kan kom-
ma. Ingen annan?" — "Jo, så Tor." —
"Tor! Han som en gång slog benet av mig.
Så, då kommer jag inte. Skall någon mer
det?" — "En spelman" — "Det kunde
väst rotigt med den, men för de
andras skull, kan jag inte komma."
"Låt i goddags stå jag ändå gl."

Hitt med en jävel!" Så började jätten
och prugga i. Så han tal "tella",
frågade han: "Har du sett någon, som
göt mer?" — "Höste mer och mindre",
svarade drängen. Och han tal jätten om
i så mygghet, att han ansåg sig inte kunna
na bara mer. "Då kan du, till jätten, och
hålla, att jag inte kommer." Drängen
gick hem med sin skett och fiskaren
bler naturligtvis mygghet glad.

I porten på bergen i Torarp
finnes ett hål, som man aldrig kan
mura igen. Vaggar man hålet på
dragen, så stannar ute igen om nat-
ten. Enligt sägnen har man där varit
in en fröken, som ville gifta sig med
en av betjäningarna. Och det var ju godt.

Borgfjärn i Torarp skulle en gång
till högmässa i Kyrdsinge kyrka,
men det var ett sådant väder, att drängen
inte ville köra. Då skulle han min-

157

sann själv hämta kyrkan, ty till
högmässan skulle hon. Just som
hon kom dit och grep tag i kyrkan,
gick prästen in i den. Då hade hon
ingen makt mer, men hon hade
ändå dragit i ena ändan och det är
därför att Rördinge kyrka ligger
på mel - som ordprästen säger.

I Tomarps hade man förr i gamla
tidens rekrytskola för husarer, som
var berömd för sin stränghet och
sitt kunnande. Där var ett uttryck, var
låg både rädsla och beklagande på
samma gång, av en artillerist, som kom
dit och fick se det: "Jäms, e dilla
Tomarps."

En fru var i Gauthofte
skulle till kyrkan i värder. Drängen
körde. När de kommo till Per Pål
backe, sjönko hjulen så långt ned
vid ena sidan, att hästarna ej kunde
rubba vagnen ur stället. Då kom

158

en quette med tre par stular och svor:
"Gårn ifrån strax". Drängen gjorde så,
och stularna grändas för i stället.
Då var det rätt var i än. Märken efter
hjulspåren låg finnas ännu.

Wille var en besörjare, som bodde
på Willebygårdens. Han dog i en
"tjörnebuske" ute i prästen. Det tala-
des allmunt om att "skarsmannen" bodde
dit på honom. Men även sen han var
död fortfor han att gå på gården. Det
fanns en kammar på gården, där piggen
måste bödda sången var krall, ty dit
kom han och lode sig. Skallrängen
kunde höra, när han kom på stegen;
hästarna väsnades och hundarna tjöto.

En julafton hade man skickat
en torpare i något ärende till Hålsingborg
Det blev sent innan han kom tillbaka.
När han kom vid Wallåbronsbron kom
där en körande med stora, svarta
hästar. Denne frågade honom, om

han vill äta. Torparen steg upp,
och han körde honom ända fram
till häcken vid gården. Då såg
Torparen, att han var rent "vidkodad"
(vitt huvud). Mannen sökte till
honom: "Säg till på gården, att de
ej få lov att skicka ut någon så sent!"

"Kom hit med din häst, ska' du få
liten julaengång." Sen för han iväg.
Men då Torparen skulle se i sin
hast, fannis där ingenting.

Rummet finnes ännu på gården, tornet
och igrummet. Kapten Rosenstjöld
lät mura igen dörrarna. Men hälle
vandrar fortfarande. Ibland kan man
viola honom vid 12-tiden, då han
skall gå till gården och lägga sig.
För det mesta kan han inget kuord.

Stallet i Hundstorp, som ligger i
moras, blir aldrig färdigt. Det kan
varit mycket större än det är nu,
när man reparerar, gäller det ned jämt.

De skall ha bott en keshing vid namn
Gauge. Han sköt prästen i Kågeröd,
när denne stod framme vid altaret,
varför man bögg huvudet av honom.
Stenarna på vilka han halshöggs ska
finnas där ännu. — Under borg-
gården finnes en källare. En gång kom
no några danskar dit och sade, att det
skulle finnas jordegods ned i källaren.
De hade huckor och andra verktyg med
sig, men de kommo ingen väg ned
arbetet, verktygen beto ej på väggarna.
På morgonen dagen efter sade slotts-
herren till dansarna, att de fingo
resa sin väg. Under natten hade han
fått uppenbarelse av "trollet", att
där skulle ligga en stett begraven.

Man var aldrig fått ut skatten. Ängen
kan heller varit där och försatt den.

I Landsherna bodde en handlande,
som hette Brock. Alltän kan dog
han kan kört i släpen om vatten.

Vaktarna vid kasernen fingo ej
vara ifred för honom. Till sist
voro de så mätta, att de "lejde" en
åkare och en gördelvagn och grävde
upp kistan. Denna fullade de sen
till en liten sjö utanför Lund, som
aldrig skulle tynas vatten. Där de
kommo dit och skulle släppa ner
kistan, flöt vagnen med och de
måste klypa hästhimorna för att
rädda hästarna. - Brock hade ej
fått so i sin grad, därför att han
handlat med människokött. Han hade
en källare, dit han verkade alla fina
och feta madamer. Där verkade
han folk till att döda och sätta in
dem. Kättern sände han sedan till
"hundtyrken" och fick mycket pengar
för det. - Det heter därför än i dag
i Landskrona att "sitta uppe till
Brocken kommer". Brockens huset
finns kvar som en slags "alde-doms"
hem och här staden till.

Spelmanen Brant hade lärt
att spela vid Wallåkra bro. Han hade
alltid varit mycket "begärlig på att
spela". När han gick och såg till
turen, hade han gjort sig en fiol av
en gammal träsko. En dag, då det
var solskin och vackert väder, satte han
vid bron och fick då se en som satt
ner i ån och spela. Det var endast
huvudet han kunde se på honom.
En dag, när det regnar, gick han
under bron, ty mannen i ån hade sagt
honom, att där fanns två fioler, och
att han kunde ta en av dem. Han
fick mycket riktigt syn på fiolerna,
men han visste inte, vilken han skulle
ta. Nog han ville den rätta bar det var
i ån. Men han valde rätt. Och
i trakten runt omkring fanns ingen
så god spelman som han.

En dag, när han satt på
Wallåkra gårdsgård, kom en fin
herre dit. Är det spelman? frågade

han brände. - Jo. - "Kan ni spela stralchen?" Jo, han skulle försöka. - Låt hör, skall ni få en sup!" Och han började spela, allt varre och varre, så glassen började dansa på bordet. Då sprang herrn bort och skar av strängarna på fiolen, ty annars hade allsamman rest ner i än.

Då ladsugården år 1849 byggdes på Hildesborgs gård, var där en blyftig byggmästare. Om arbetarna på knallen, när de gingo från arbetet kungade stål, någon järnstång eller trä o. d., måste de lämna det tillbaka på vatten.

Snål-Hans

Snål-Hans levde ensam i ett hemman - alldeles utan kvinnor. Så funderade han på att gifta sig, och för att få den kvinna han älskade

der, måste han betala hennes förflutna kronor. När hans hustru sen fick en "Tös", blevo både flickan och modern sjuka, så att han måste laga en sjuksköterska. Hustrun dog men flickan kryade till. Snål-Hans gick alltid och smälte med fingrarna och sa: "När du blir stor, ska' jag ha mina pengar igen och intrest (rotigt) för dem." En som fick höra honom säga så, sade till honom: "Men tösen kan ju dö." - "Ja, då får jag ärra", svarade Snål-Hans. - Om Snåldagarna såg han uppe i ock-trädet, som stod mitt på gården, och "åt så wagen blev stinn som en tunna". Kom så en smittad och sjukdom till orten, och både Snål-Hans och sjuksköterskan dogo. Men flickan blev frisk och övertog sen gårdan. "Så Snål-Hans fick ingenting för sitt intrest."

En mor levde tillsammans

med sin dotter på ett ställe (ohä!
ställe = gård, hemman). Det kom
många friare till dottern, men hon
blev aldrig fridig att ta någon. I
sammanhang bodde en gammal soldat,
som hade en son, som gick och slog
druck. Ett litet stycke från de
båda damernas hemman bodde en
herremann, som spekulerade på dens
skog, vilken var stor och inbringande,
men att få köpa den var omöjligt.
Då funderade han på och satte soldat-
sonen in i krigstjänsten och under-
höll honom gratis där. När soldaten
blivit sergent gick han till dottern
och fria. Det tyckte de båda damer-
na var riktigt storsant, dottern
sade ja och bröllopet hölls. Då de
 varit gifta en liten tid, började sergenten
hugga ner skogen. Då han tillfrågades
varför han så gjorde, svarade han:
att han satt skogen. Han fick
bra betalt för den och började leva

Till värre, så att han till sist rack
och spelade upp allt vad de hade.
För öfrigt var han mycket stugg, skäll-
de och runderade alltid. Däremot, som
stod i ledet och var under honom,
skällde han och slog på, så han gick
och hängde sig. Till sist måste han
taga avsked, ty ingen av hans kamrater
eller vem det vara månde kunde tåla
honom.

En rik bonde hade två barn,
en son och en dotter. Han ville ej att
sonen skulle bli bonde utan han skulle
ge sig iväg till Stockholm och studera
till läkare. Sonen gjorde så. Men
hemma på gården sög grubben och
levde riktigt till. Men dottern hade
alltid så mycket att göra. Så kom
proffen hem en tid — han hade skaffat
sig glasögon och var fin. "Satans
fyr te jag, satans fyr te jag," gick
bonden och sa. När en tid gått
blev en jiga "på tjockan", och

gubben måste betala. En dag
kom stationsinspektören med ett
stort brev till bonden, men han
glömde att läsa brevet och bara
talade om sin son. Morgonen
efter fick han syn på det och
ojjensade det och innehållet var
en massa räkningar på sonen. "De
kan ju betala, de 2 ante vad," sa
bonden. Dattom blev gift med
en färdigkare, som tyckte det var
gale, att han ruinera sig på sin
son. Sen kom brev igen, att han
fjögalskat värlar och gått och skjutit
sig. Värlarna kom till gubben
och han betall. Och gubben drack
o drack och till slut måste han
gå till kyrkordens och låna pengar
till kalas på sitt tal. Strax efteråt
tog han livet av sig.

Hörjägästans Trolle till
Trollenas var en stor gubbe, skinka

och skälla kunde han. En dag skulle
han till marknad i Hörby. På den tiden
fanns det alltid en massa göingar, som
drog till marknaden. Dessa hade med
sina hästar och vagnar till uppe hela
vägen, så att Trolle inte kunde komma
fram. Då fick han syn på sin gode
vän Juggeman från Trollenholm och fråga
de honom, om han inte kunde hjälpa
honom. Nej, det kunde han inte. "Men
du har ju en lastfogde som är stark,
vill du låna mig honom." - Ja, last-
fogden blev hämtad och han menade
att det skulle vara en bagatell att
hjälpa Trolle fram. Då kom två
göingavagnar, som var tvillingar, fram
och sade till honom, att han kunde
vända om, ty han skulle inte fram
den dagen. Då tog lastfogden och
kastade dem över kullen och vätte
alla göingavagnarna bort. "Det var
en kartlag," sade Trolle. Men göingar-
na kommo fram och båd om vad,

Så snart skulle elvin ha'nör mer.

När lastfogden kom hem, fick han ett brev, genom vilket han skulle utgå 1600 daler.

Puttegoagjöl

I Löniga härads fanns en man, som hette Puttegoagjöl och som var så stark, att han kunde ta en tunna salt under vardera armen och ändå plotta blåbär, så han gick från Kristianstad. En gång hade han varit i storgården och skulle köra hem med bränsle. Han hade två oxar för lastet. Den ene föll och bröt ena benet. Då tog han och lade den på lastet och gick sjölv fram till den andre oxen och drog med. — Han skulle vara släkt med något övernaturligt.

En dag kom en herre och hälsade på Tornerhjelm på Lön-

holmen. Tallet kom in på starka kurlar och gästerna frågade T., om han hade någon, som kunde måla sig med hans husk. Ja, T. satte upp med honom, att det kunde T. o. m. den älske på godset. En pojke skickades i väg upp till Lunnem för att hämta

Ulmeston, som var 80 år gammal. Rubben kom och gick in till kordjägarens tårn och frågade vad han önskade. Ja, att han skulle brötas med kushen. "De e ja' för gammalt te," sa Ulmeston.

"Brötas du bara, men slå inte ihjäl honom," sade T. "Sätt skotöjet," fast för han visste. "I de behövs inte," sa U. Därpå gick han fram till kushen och frågade: "I de du, som vill brötas?" Kushen började västans dära, så röd blev han. "Vilken tid vill du ligga på?" sade U. visste. Därpå tog han kushen och smälte honom så hårt i marken, att de måste bära in honom. Nu kan du gå ut till

lastafrysden och säga till om en
tumma råg åt dig, så skickas han
den hem till dig" sade P. till E.
Men E svarade: "På jag en tumma
råg, ska' jag nog bära den hem."

Kum på Pinatong

Kum på Pinatong var berömd för
sin stora stygghet. Värre varonah.

Hod han på taggen, för att se
efter, om alla kommo ordentligt till
sitt arbete. Kom någon för sent,
tog han ifrån honom, vad han ägde.

En dag kom en Torpare för sent. Då
sade han: "Du får böta med vad
du kan, men kan du ta den största
sken där finns i skogen och bära
fram på gården med toppens fjöl
innan solen går ned ska' du få
behålla den." Torparen blev "sländig",
han kunde ju inte, så visste han.
Han gick snälla sin väg. När han gått
ett stycke, mötte han en gammal

skäring. Han sade till honom: "Vad går du
och grämes dig för." "Ja, det är ingenting
du kan hjälpa." "Jomem, så du bara
va' det e!" Han talade om det för
konne. Då sade han: "Se där e en yxa,
den kan du få låna. Hugg tre tag me'
den så faller eggen. Sätt dig så
på 'na, så ska' Euk Sparre och Per
Brake dra 'na fram." Han blev glad
och gjorde som han sagt honom. När
han satt sig på ellen, böja de bära å.
Framme vid porten togo grävaren mot.
Då skrek från infriån: "Knäar
du Euk?" Eken för emellertid in på
gårdens, och när från fjöl se den för-
vandlades kon. Hela slottet brände
upp. Elkenubben ska' ha leget kon
där lång tid efteråt.

Flitta Grå.

Flå maktar levde mycket gott
tillsammans. De hade aldrig trötts ut
voro sams allis. Den hade varit sin

ofta, för att ställa till osäkerhet, men
det hade aldrig lyckats. Så en gång,
när han var ute och reste, mötte
han Killa Grå. Han sade på till
hennes, att säkert hon kunde stifta
ovänshet mellan honom, skulle
hon få ett par nya skor, ty hon var
dilig på fötterna. Ja, det gick Killa
Grå in på. Så gick hon till stället, där
paret bodde. Mannen var inte hemma.
Hon sade till kvinnan: "Fästet va' vi
lever gott ihop" - Ja, vi har aldrig
haft något att klara oss. - Men ja
ska' vi de nå, de varar inte så länge. -
Ja, men vi har ju g' något att vara
ovänska om. - Jo, det väcker trå här
på halsen på du man och efterkom
de väcker, väcker ovänsheten, men kan
du komma åt rakkniven och skära
den av, sen har han loft sig, blir det
lite bra igen. - Killa Grå gick där
ifrån, och på vägen mötte hon man-
nen och gav sig i snack med honom.

Hon sade det samma till honom som till
från och han smekte på hennes bröst.
"Jaja, men akta dig nu. När du lagt
dig i kväll kommer hon med rakkniven
och rid skära halsen av dig. - Det tror
jag inte." - Han gick hem, låtsades som
om ingenting varit på färd, åt kvällsmat
och gick och la sig. När han lagt en
liten stund, låtsade han, att han sov,
"men sov rätt". Då kom kvinnan med
rakkniven. Han blev strax vakern och
det blev en häftig strid. Han beskyddde
hennes för att vilja skära av halsen på
honom, men hon sade, att hon endast
ville skära bort håren.

Så skulle ju Killa Grå
ha skorna av Hångelle. De möttes vid
en liten sjö. Han stod vid den ena stranden
av sjön och hon vid den andra. Med en
stäng räckte han skorna över åt henne.
"Men jag vill inte ha mer med dig
att skaffa", tillade han.

En handlare hade gett sig

han i värld, att han skulle sälja så mycket, han kunde. Hansjelle skapade honom vänner, men sen, när han slutsalet allt, skulle han köra Hansjelle till. En av de sista dagarna, så boden var så vidå Tom kom Killa Grå dit och såg till handlaren, när hon fick höra hur sakerna förhöll sig: "Köp mig och sätt mig i ett glasskåp." Han gjorde så. När Hansjelle tyckte, att det kunde vara skett på sakerna, kom han för att undersöka boden. "Här e mer," sade handl. och visade på glasskåpet, där Killa Grå stod. "Den som känner sig, köper sig inte" sade Hansjelle och för försvärgat sin väg.

Göringen och slättbon.

Da göringarna för i tiden brukade fara till Malms marknad, stodo de alltid såd och hö till sina hästar från bönderna nere på slätten. För

att kugga av saden ansånt de en s. k. "snigel", en mindre format av en till: en klädd med ett handtag på ryggen som knaggen på kläddet, varom man håller. — En göring var på resa till marknad i Malms och höll just på att skära såd, då "slättbon" kom ut och fick se honom stjåla. Göringen sprang, men glömde sin "snigel". Slättbon kom fram till stället, såg snigeln och trodde att det var ett underligt djur. Folk från byn tillkallades och alla skulle ut och se på det konstliga djuret. Men ingen vågade närmas det och långt mindre röra det. Dagen efter var hela byn till häst med långa pistlar för att driva bort odjuret. En slättbo slog med pistlen på det, så att "snarten" rulla sig om det och följde med i luften, när han svängde pistlen tillbaka. Det var sig i botten än att snigeln flög på en av de andra och höll på att skära ihjäl honom. Då förs alla häls över huvud hem igen.

487

Emellertid kom göringen tillbaka
hemåt från maskuaten och gick till
slabbon för att låna hus för natten.
"Enda Peters död, du får vilken låna
hus hos oss eller min min uabo",
sade slabbon. "I de inte du, som har
en fruktig öns på gälden", frågade
goringen. — "Jo, en hjälpe me så
vitt" — "Kanske ja" kan få ble te i
maren, så ska' ja' försäga ta väck'ed?
— Jo, då fick han låna hus. Näväl,
goringen gick till drängen och sade
att de skulle låna gubben. Goringen
frågade då slabbon, om han kunde
slakta. Jo, men kunde han så. När
det blivit mörkt, gick drängen och
goringen och tog slabbons "vår", som
de alla tre voro med om att slakta.
Sen råkades brallarna och när
var brännvins och mat så mycket man
kunde äta. Pölsa skulle framtin-
nema laga, så de hade att göra till
långt in på natten. På morgonen

488

sade slabbon till jagan: "Ja beiskom
och gå ut i gå göringen en beisk". När
hon kom ut till göringen, sade han till henne:
"Vill du ligga hos mig ett tag, ska' du få
'toed' i våren?" — "Jo, det vill jag ju."
När kaffet blev färdigt, gick fram med
det till göringen. På samma sätt fick
hon kallet av våren. Och dällem sken
när ar dessamma. Pölsa skulle han
ha till väghäst. Sen åt man frukost.
När man åt, sade göringen till slabbon,
att han skulle sätta sig vid bordändan,
när göringen hade kört och säga: "De ja'
ved, de ved ja'." Nåja, göringen var körd
och gubben satte sig vid bordändan, slog
i bendet och skrek: "De ja' ved, de ved ja'
i bendet och skrek: "De ja' ved, de ved ja'
Törst kom karingen in. Och kom sade:
"Va' fan kan du veda. Du ved ju, att kan
lä' hos oss för kallet i de va' ja' bra
i få." Sen kom dällem in. "Du kan
ju inte veda annat än att kan lä' hos
me för skingad i de va' ja' bra i få."
Och på samma sätt jagar. Drängen

svare och så: "Ni ved väl inte annat
än att de va jar egen vår ni släta."

Da löste släbbon till rängen: "Ja
du viding, så tar ja blasking, så
riar vi fast en o bankar oppi en."

De redt iväg och släbbon var så
iväg att han red långt före rängen.

När göringen fick se honom komma,
tog han upp jolsken och skötte
från honom. I samma ögonblick

small ett skott från ett annat
håll. Släbbon föll av hästen och

blev liggande som död. När
rängen sen kom fram till honom,

frågade han honom, varför han låg
där. Släbbon svare: "Ja ved inte, om

ja e levande eller död, för göringen
har sködd mig." Tus nit kom han

opp i igen, och de red tillbaka hem.
Från den dagen fringo alla göringar

läna hus hos släbbon.

En göring och en släbbo

Träffades en gång och höllo vad, som
som kunde säga tre snters Gåslag
fortest. Goringen svare: "Ena gran, ena
bark, ena fur." Och släbbon: "Lull, pull,
vi" (lylle, pile, rida).

"Som man rojar i skogen --"

Det var en gång en gubbe, som gick
ut i skogen för att få reda på om han
skulle leva eller dö. Han frågade: "Skä
ja' dö?" "Dö-o!" var svaret. Gubben
gick hem och började sen leva till i sus
och dus, tills han inte kunde mer leva
att leva av, men han dog inte. Han blev
mycket bekymrad och fäkte röde honom
att gå ut i skogen och fråga, om han
skulle leva. Ja, han gick ut och frågade:
"Skä ja' leva?" "Le-e-v-a!" Gjöd de från
skogen. Då blev han så ängslig, att han
gick och hängde sig.

"Poppensomslä jättes Pyggriss"

Det var en gång en pojke, som hette

Pjune, som brukade stjåla från en
jätte. Till sist fick jätten fäst på
honon och stängde honon inne för
att göra honon. Han hade mycket
gott, fick en massa godheter, som
jätten shoppa. Efter någon tid kom
jätten till honon och sade: "Räck till
jätten till honon och sade: "Räck till
din hand, låt mig kamma, om du är
fett." Pojken sträckte fram en grege,
som jätten brukade säga. Nej, han
fick allt stå där en tid ännu. Och
efter en tid kom han tillbaka och sade:
"Räck till ditt finger, får jag se, om du
är fett." Pojken räckte fram ett flackt
stycke, som hade formen av ett finger.
- Ja, i morgon ställs vi sig. - Så
berörde karingen elen i bakugnen,
jätten gick ut att bjuda till
kalas. Då karingen skulle ha Pjune
in i ugnen, sått han inte ställa på
"gredan", så han lyphade sig från honon
in. Pjune ville, att han skulle veta
honon, hur han skulle sitta. Hon

blev öfver och Pjune stört henne in i ugnen,
så hon själv blev stekt i stället för han.
Sen tog P. och la henne öfver på bordet
och halan i sängen. - Då jätten kom hem,
sätte han sig till bords och började smaka
på steken. "Det är ju bara ben, bara ben",
tyckte han. När han sen kom till karingens
tyckte han. Han för gästa ut
jävande han sig. Han träffade
för att få fäst på Pjune. Han träffade
honon vid en sjö, där han stod på uot-
satta stranden. Är det du, som har
stulit allt mitt silver och min quill-
spenn och min quillbock och satt min
dollar på kuvidet i brunnen och stekt
min kustru? - Ja, det är det. - Kom
mer du igen? - Nej! - Då la jätten
sig ner för att dricka ur sjön, men
när han druckit allt, sprack han.
Så blev han fri från jättarna.

Santell Per och Broder Lustig.

Santell Per, som kunde bota
alla sorters sjukdomar, och den gamle
soldaten Broder Lustig voro ute och ginga.
De kommo till en stad, där en prinsessa
låg sjuk. Santell Per botade henne. Ko-
nungen frågade, vad han skulle han för det.
Men S. P. ville ingenting ha. Då undlade
W. L.: "Din frömmas fälskand som ingen-
ting vil ha." Konungen mätte på W. L.,
att han gäma ville ha något och lit
fylla deras ränkel med guld. Så ginga
de ut till en äng. "Nu delar i guldet,"
sade S. P. Ja, det hade W. L. ingenting
emot. S. P. delade guldet i tre delar.
"Så nu är han dunn igen," sade W. L. "Endel
för mig, en del för dig och en del för den,
som åt upp lammets hjärta," sade S. P.
"Haha!" sade W. L. "Det gjorde jag." — Då han
du ta' alltsammans, sen vil jag inte ha
mer med dig att göra", sade S. P. —

Först hade de väntligen på ett ställe
fått ett lamm, som de slaktat. Men

S. P. ville ingenting ha utom hjärtat. Då
hade W. L. sagt, att lammets inget hjärtat
hade och själen tatt det allsa. —

W. L. gick in på en brog och "levde om".
Vården tyckte det var fint främsad" och var
yfterst artig. När W. L. stillet där en stund
fick han se på två stolta gäss, som
lägo orngå uggen. "De skulle inte smaka
illa," tänkte han. Då han såg gick och
kom ut om dörren, sade han: "Ett, två, tre,
nu önskar jag bägge gässen i min ränkel"
Strax voro de där. Han gick ut på en äng
och tänkte: "Nu ska jag riktigt leva till"
med gässen. Då kom en skomakargesäll
förbi. Han tillode så länge och lystrivt
("löstled") på honom. "Du kan få den lilla
gässen," sade W. L. till honom. Ja, det blev
jag gesällen glad över. Och när han fått en
sådan god stek, mente han att han, att
han fick ha något gott att skötja ner den
med. Därför gick han till gästgivarstället
Han fick brännvin och började äta. Men
från tyckte, att han kunde igen gässen,

och då gästen voro borta från ugnen,
gick hon in och satte sin man till.
Denne kom ut och pratade ut gästerna
"Jag har fått den av B. L. Han vill
borta på inget och äter gjäts den andre,"
jämrade sig gästerna. "Å nej," mente
vården, "en sådan fin kack kan man
inte tro om något sådant; han gick
ärligt härifrån."

B. L. vandrade vid omkring
tills att guldet försvann. Då kom han
till en stad, där det fanns en djukt prin-
sessa. B. L. satte sig kunnat bota henne.
Han gjorde en massa konstas, men det
lyckades ej. Då kom S. P. in genom
fönstret: "Eländigt, hur tror du, du ska
kunna bota? - jag skall hjälpa dig denna
gång om du vill, men sen aldrig mer. Dock
får du ej ta något för det." När
S. P., som ju var oskyldig, hjälpte B. L.
att vicka upp prinsessan. Tills S. P.'s
ord lät dock B. L. fylla sin sävel
med guld. När han sen kom ut, kom

S. P. snart kom och frågade, varför han
gjorde så. "Ha, ha," svarade B. L., "jag skall
aldrig mer bota sjukta, var du lugn för det,
och jag skall aldrig roa dig mer." - B. L. för
vid omkring och levde kräsliga.

En dag kom han till en borg i när-
heten av ett slott, där enda andra dess sitt
spel. Vården berättade det för honom och
sade, att ingen torde bo på slottet. Där ville
B. L. ligga för natten och se vad det var för
något som fanns där. På kvällen så han
och drack mysket och gick sen till slottet.

Han la sig på golvet med sävellen under
huvudet. Han hade inte väl lagt sig, förrän
9 st. små svarta djur kom in och
dansade runt omkring honom. "Dansa och
roa ni er, så mycket ni vill, men kom
inte mig för nära!" sade B. L. Då kom en
fram och ville roa honom i näsa och här.
Men då han slog efter honom, voro alla
de andra över honom. Då sade han: "Ett,
två, tre, nu inskar jag alla i min sävel."
Sen lade han sig att sova och sov länge

upprät dagen. Sen gick han till en smedja
lade ränseln på smidslästen och bad
gesällerna slå på den av alla krafter. När
han tyckte, att jämnaren var slut i ränseln
öppnade han den. Då voro de 8 föda, men
den mindre hade endast fått ett blätt öga.
Han hade suttit i ett hörn och för vris
till Hades.

Då W. L. vandrat både länge
och väl, och pluggarna togo slut, "ble han
ke å o leva." Han gick därför till en
präst och frågade vilken väg, han skulle
vandra. Ja, prästen sade, att det fanns
två vägar: den smala, som leder till him-
melriket och den breda, som leder till hel-
vetet. Jogg gå väl den breda, tyckte W. L. på.
Han vandrade, och kom till slut till en stor
svart port. Där bankade han på. (Porten
låg vid ändan av vägen och uppgick hela stumma.)

En liten gesäll trädde ut genom en
glugg. W. L. ville locka honom att öppna.
Men han gick i stället in till sin herre
och sade: "Det står en gammal soldat

utanför porten och vill in, men släpper inte
in honom, ty han har bankat ena ögat blätt
på mig!" — Då hade W. L. ingen annan
råd än att gå den smala vägen. Så kom
han till himmelens port. Där var S. P.
portvakt. "Vad ska' här, agustatliga män-
niska?" frågade S. P. "Jag har varit på
andra stället, men där ville de ej låta mig,
och någonstans ska' jag väl in!" sade W. L.
Nå, han fick inte komma in. "Då jag ej
slippa in, så tag åtminstone emot min
ränsel, som du girat mig!" återtog W. L.
Ja, den kunde ju få komma in. S. P. tog emot
den och hängde den bakom sig på sin
stol. Då sade W. L.: "Ee, tee, tee, en önskan
jogg mig själv i ränseln!" — Så kom han in,
och de kunde ej koma honom ut igen, sen
han väl kommit dit. Och där är han nog
ännu.

Lasse Ryd.

En soldat vid namn Lasse Ryd gick
en julafon upprät i Småland för att kora
efter arbete. Juldagmorgon kom han

Tidigt till en kyrka, där det var tånt
och alla dörrar stod öppna. Han gick
in, men så han väl kommit in om
dörren, släppte alla ljus och dörrarna
smälldes igen. Han måste treva sig
fram på golvet, blev stående och skrek
och svor och sjöng och "areja". Strax
efteråt kom klockaren till kyrkan för
att slämma sin orgel. Han var tidigt
uppe, ty det skulle bli otlesing. När
han hörde det väldiga väsenset, blev
han rödd och trodde att gjäta. Där
var i kyrkan. Därför sprang han och
hämtade prästen. De togo en lykta
med sig och kommit till kyrkan. Ellanför
dessa alla, fällo de på knä och prästen
läste tre gånger "Fader vår". Salstaten
som hörde allt, skrek ut till dem, att
de inte behövde läsa för honom, ty han
var en vanligt människa. Så kom han ut.
Så sade prästen: "Här är kallt, i gårken."
Alla tre gick hem till prästen, fingo
kaffe och blev snart varma och glada

igen. "Se så, om kan du gå och slämma
din orgel!" sade L. R. till klockaren. Prästen
och L. R. sutto vid en och pratade med
varandra. "Man skall aldrig störa de and-
liga," sade prästen. Vidare berättade han,
att det fanns ett spöke uppe på stället
hos Johan Larsson. Ingen kunde driva
ut det. Många hade försökt, men ingen
hade kommit närmare vid livet. Det
var något för L. R. Prästen uppmanade
honom, att betänka, vilken stor risk han
lopte. "Säg så och inga mer," menade L. R.
På kvällen gick han upp till stället och
sade ifrån, att han ville driva ut spöket.
"Är Ni nu 'ke å ö leva'?" sade stollsherrn.
Nej, det var han inte just, men rödd var
han inte heller. Så tog han och ryckte
ut i rummet, där han skulle ligga, och vidare
berättade han en av drängarna till hjälpe,
en som var riktigt modig. Det fick han
också. Och ett par höns, som han skulle

åla. Han sade till rängen, att han skulle gå ut efter bränsle, så de kunde göra uggeld. Rängen gick, men kom inte tillbaka. När man skickar barn i by, får man själv gå bakefter," sade L. R. och gick ut för att se efter rängen. Han fann honom död vid vesträsen. Så mätte han själv ta ved och göra uggeld. Han hade inte väl kommit in igen, förän det knackade på dörren "Stig in!" — Då kom en litetista dansande in. Soldaten pyttel lorket av och sade till liket: "Vad går du här för". Det var den döde inspektorn på gården. Han sade till L. R.: "Väl i tre år kallarens könn står det silver fjärdingar, en i värd könn. Kan du hjälpa mig, så att jag får ro, skall du få en ordning. Den andre skall du ge åt fram och den tredje, åt de fattiga. Ja, det lovade L. R. "Och se nu komma älskat med dig i kistan." Kistan högsade ut genom dörren. L. R. satte

sig för att plöcka korinna. Men då knackade det igen på dörren. — "Stig in!" Det var Hampells själv som kom. "Skall jag hjälpa dig att plöcka korinna?" frågade han. "Nej, jag tycker du har så långa naglar," sade L. R. "Men sätt händerna här i byvelbänken, skall jag skära dem av!" Hampell gjorde så — och var fast. "Nu skall du betäta, därför du går här!" Ja, inspektorn skulle höra honom till. Hampell måste nu lova att aldrig komma igen, men för sin räkning fick han lov att ha "Eostkullen". Men, som kom dit uggeld skulle höra honom till. Så skäppte L. R. honom och han försvann. Därför lade L. R. sig att sova och vaknade friskt och bry på morgonen. Kaggarna blev upplagda och L. R. blev gift med dottern. Men gick väl och han hade snart glömt Hampell. Men en dag, då han och hans fru vor ute och åble, gick deras färd förbi "Eostkullen". Framför dem sprang en vacker häst. L. R. steg av och såg

fånga den, men den undkom jämt
och sprang till sist upp på kullen.
med L.R. i hälsan efter sig. När
L.R. kommit upp på kullen, gick han
hörn: "Du är du min." Det var Horn-
pelle och han stod uppe på toppen och
smålog förnöjt. "En sak kan jag väl
älska" får du att göra innan jag blir din?
led L.R. "Vad då?" frågar H. "Ja, ta
farväl med min häft." "Ja, det kunde
kan ja få göra. Han gick till sin fru
och undlade sin olycka. Men hon var
klok och väste på röst. Han skulle
bräa henne med benen i väret fram
till kullen. Han gjorde så. När H. fick
se honom komma, sade han: "Vad är det
du har med dig?" "Det är bara skruv-
stället. Jag går fram både i dig och
ditt skruvställe, bara gå med dig!" —
Sen reste Hornpelle och kom aloriz
mer tillbaka till den trakten.

Soldaten och Hornpelle.

Det var en gång en flicka, som
var galen efter manfolk. Tant Hålefermus
hette hennes mor. En dag stod modern och
trättade och dattade sått som vanligt
vid fönstret och tillade utåt gatan efter
karlar. "Ja kaffekelen ä, för ja kan inte!"
sade modern; men dattade inte göra det.
"De' va' så gott, här kommer komma nå'n o.
frå te' de' sin höjfanis kio, så skulle du
väll bli nöjd!" Till sist kom en fin
främling. Det skeddets strax till ett kort för-
lovningsskäl och man bestämdes dagen
för bröllopet. Men käringarna var orädd.
Då de nysigta på bröllopsdagen skulle gå in
i brudkammaren, gav hon sin datter en
helgad alivgren och sade till henne, att hon
skulle slå sin man 3 slag med den, så fick
de se, vad han gjorde. Ja, hon slog honom
med grenen och han för strax älsad och
ut genom nyckelhålet. Men då stod Tant
Hålefermus utaför och höll en flaska
för hålet. Han för rätt in i flaskan och

var fångad. Pante Hølefermus satte ho-
nom i Bårsløvs krog och där satt han
i 10 år och under den tiden var det tygt
och stilla i hela världen. Så en dag kom
en soldat från kriget vandrande uppåt
landet. Han gick förbi krogen, fick se
den lille mannen i flaskan och gjorde
sig lustig över honom. Men denne sade
till honom: "Godt soldat, tag korken av
och släpp mig ut, så ska du få mycket
pengar! I staden finns en prinsessa,
som är svårt sjuk, jag skall hjälpa dig
att bota henne." "Nj, du har nog förtjänat
att sitta, där du sitter," mente soldaten.
Men när det nu var lyckades han över-
tala soldaten att ta korken av flaskan.
Då stod en våldsig svavelstank upp ur
den. "Håll mig i tranken," sade Hølefermus,
ty det var ja han, "så får vi till stam!" —
När de kommit dit, tog soldaten in på
ett ställe. Därpå gick han upp till slottet
och sade, att han kunde bota prinsessan.
"Kan du bota henne, skall du få henne

gjätr och halva ritet, men i annat fall
blir du dödad om 2 dagar," sade konungen.
Soldaten gjorde en massa kumling, men
prinsessan blev endast mer sjuk, ty
den gjätr hade varit i henne. Sista dagen
sade soldaten till, att man skulle ringa
i alla kyrkklockorna. Då sade Hølefermus
till soldaten — ingen kunde höra den tala —
"Vad ringes du för?" — "Jag ringes för
din svärmor ska komma till stam
i dag" — Då för Hølefermus iväg och
prinsessan blev frisk.

Bonden och Hølefermus arrederade ett
hemman ihop. "I år tar jag det som är i
jorden och du det som är ovan," sade bonden.
Ja, det var tt. med om. De hade sagt polat
tt. vänta, att han blivit lenad och sade,
att nästa år skulle han ha det som var
i jorden och bonden det som var ovan.
Nästa år sade de såd. Så blev tt. lenad
även den gången.

De Tre Hållarens Kammare.

Det var en gång två prinsessor,
som blivit dömda, när de föttes, att de
inte fingo gå ut under var himmel.
Soldater stod på väkt och ansvarade
för att ingen av dem kom ut. När prin-
sessorna blivit stora, kommo de en dag
och båd soldaterna, om de ej fingo gå
ut i trädgården. De skulle få en sum-
ma pengar, bara de fingo gå ut ett
litet tag. Pengen, som många beordrat,
bedrog också soldaterna. Prinsessorna
fingo gå ut. Strax kom en sky och
tog bort dem. Dräktingen kom ut
och soldaterna föll på knä och båd
om nåd. Vi har min nåd, svarade dräk-
tingen. Men på slottet blev ett stort
"skänd". Konungen lovade prinsessan
och halva konungariket åt den, som
kunde släppa dem tillbaka.

En soldat, som var mycket modig,
en fänrik och en korpral, fingo att
släppa dem. Då de vandrat länge och väl

kommo de till ett berg, där trollkungen
bottas. Han kommo vandra prinsessorna fängna.
Fästet var utgången, så de kommo ut.
När han kom hem sade han: "Hilse, här
luktas kristet blod!" Det skall du
gå reda," sade soldaten och blev knutet
på honom med sin sabel. Men prin-
sessorna voro ej goda att ta. De måste
hissas upp genom ett hål. Soldaten
skulle stå nere och binda fast, de två
andra klämma och dra. Sitt kom turen
till soldaten själv. För att undersöka
om kammaren voro säkra, tog han i
slottet en sten och lade i korgen. När
de hissat den upp till hållaren, släppte
de taget, och korgen föll ner igen. Så
satt soldaten där ensam inne i berget.
Efter en stund kom en stor gubbe in.
"Vad är du för något," frågade soldaten.
"Jag är löjare här på slottet" — "Hur
kän du löja?" — "En mil i varje steg." —
"Finns här några hästar på slottet?"
— "Ja, tre par. De finsta löjer 600 mil

Med "ja"
meas här
"steppen"

i timmen, det andra 400 och det tredje 200." "Sätt för den första, jag vill resa bort på en kort stund." Så for han iväg över berg och backar och om ett par timmar var han framme vid slottet.

De andra hade redan kommit dit, och man hade sett till bröllopet. Saldaten tog in på gästgivergården och sände därifrån ett bud till konungen för att hämta honom dit. För honom anslöt sig hela sammanhållet och bad honom förordja bröllopet en stund. Konungen kom hem på slottet igen och sade till att man skulle äta fört bröllopet, ty han väntade en frammande prins, som kanske var kungens efterresan. Prinsen kom i full skrud, klädd i guld. Skott avlossades och musiken gick. När man satt vid bordet, sade konungen till färdiken och koppersalen i det han häntypade till prinsen: "Vad om du kan se fälla över en så hederlig man." Men de visste ingenting. Då sade konungen: "Det är han,

som vi ville döda." De blevo bleka i synen. Saldaten sade: "De äro inte våra annat än att dö." Då han sagt detta, tog han fram en pöja, som han fått av löjaren och visade i den. Strax kom löjaren och han band dem båda vid sin en mil lång stäv, som han dräppte hit och dit, så att färdiken och koppersalen flög i stycken, vilka slängdes många mil från varandra.

Pojken, som kunde rida kungen.

En kung kom ridande ut till ett hus, vars örn helvård stod öppen. Håsten rände in i huset genom öppningen och konungen böjde sig ned och sträckte likaledes in sitt huvud. "Halvannan kung och ett kätthuvud," hördes en röst inifrån. Det var en liten pojke, som yttrat dessa ord. Konungen fick syn på honom och frågade: "Har du någon far?" — "Han letar efter det, han ej gärna vill finna." — "Har du någon mor?" —

"Hon gör uabolkinnman en tjänst, som hon ej kan göra igen." — "Har du någon bror?" — "Han är ute och letar, så många som han bittar, slår han iltjål." — "Har du någon systers?" — "Hon gråter i år för det hon givna av i fjor." — "Har ni några kreatur?" — "En ko." — "Kan du komma till mig i morgon med ett krus mjölk, betäckt med samma ko, skall du gå betäckt för det." — När pojken kom hem och han för henne berättat, vad som hänt, blev hon glad över den ära, som vederförs hennes hus och behåde en stor äggkalla. Nästa dag sände hon in sin pojken med mjölken och lade äggkallan över krusöjningen. När pojken gick ett steghe, kände han sig hungrig och satte sig ner på en äng och åt upp äggkallan och lade en "koblaga" över i stället. Så kom han fram till stället och lämnade fram kruset till kungen och sade: "Har är mjölken betäckt med

samma ko." — Kungen frågade vad svaren betydde, som han gillade honom dagen frunt. Jo, hans far var ute och taggite igen alla hål i en gårdesgård, för vilket arbete han hade en viss betalning. Hans mor lade igen ögonen på uabolkinnman som var död. Hans bror satt ute och busade sin stjärta. Och hans systers hade fått ett barn. — Kungen tyckte att pojken var en elipsk fyp, tog honom i sin tjänst och gjorde honom till vjppastare. Så fick han det bra, därför att han kunde dilla kungen.

Trallprackan Pomperipassa.

En prins och en prinsessa voro en gång ute och gingo. De hade en hovmarskalk med sig, som skulle passa dem och de var de gingo. När de gått en stund, kommo de in på härrmarken, där det var rätt så smuttrigt. Hovmarskalken, som gick i sidentofflor, sade då, att han skulle "smila" hem och byta om och ta slöven

i stället. När hofmarskalcken lämnat
dem, visste de en kätting, som hette Pongren,
postas. Han smutade mycket, tog ett
skälgummi smus i varje pris. Var gång
hon trolla, ville nästan ett braster.
Hon trollade prinsens och prinsessan
till två gäst. Det var länge den hon
fick gästlek, men hon. Strax därpå
kom hofmarskalcken tillbaka och såg
efter sina barn. Honom trollade hon
till en kråka. Och där hoppade han bland
gästen. "Ja, hoppa du, du ska' allt på
åhoppat," sade kättingen. Och det tog
hon en pris smus på. I det samma blev
nästan så lång, att den störde på marken.
Då hörd hon någon ropa: "Nu fick du
en slar." Så blev kättingen förvandlad till
en slar och prinsens, prinsessan och hov-
marskalcken blev människor igen.

Tummetiten

En människorädd, som hade två döttrar,
hade en gång stulit två flickor, som

han skulle slakta och äta. Då han
på dagen var ute och gick, sågde han
Tummetiten hem att hämta sina 2-mils-
stövlar. Men Tummetiten behöll gäts-
stövlar. Och han smög sig in i stället.
Där låg jätterns döttrar i en säng för sig
och hade var sin gullkrona på huvudet.
De två andra flickorna lågo i en annan
säng. Då tog Tummetiten kronorna från
jätterns barn och satte dem på de andra.
När jätten på kvällen kom hem, ville
han strax skära halsen av barnen. Men
han fick säga: "Åh, låt bli dem i kväll,
vi har ju en kalv, den kan du ju äta."
Åh, jätten skulle ha dem i kväll. Och
han tog en kniv och dödade sina egna
flickor. — När jätten sen lagt sig, fick
Tummetiten de andra flickorna från
tack vare 2-milsstövlar. Men jätten
hängde sig av förargelse, när han såg,
att han blivit lurad.

"Skeppet Rävvingen"

Skeppet Rävvingen, som seglade världens runt, hade en gång kommit in i Östersjön. Som det var mycket stort hade det smit att segla fram och måste kasta ut ballasten. Av densamma blev Oland på ena sidan och Gotland på den andra. Det kom till att stå till

Bomholmen med bogsprötel, så att skroget flög av. Därför har Bomholmen ingen skrov. På skeppet fanns flera tunnland jord, så man sådde säd och hade kreatur. En gång hade en ock fallit i jättegrytan. Då måste de sätta ut en båt, för att rädda den. — Sjöfarande kunna ibland få se en skuta komma utan segel.

Kring ett silverbord i en källare under Kronoborgs slott sitta tolv jättar. Där ha de suttit sen urminnes tider, men en gång, när Köpenhamns bari riktigt i färd, då skola de stiga upp och skryta till dess förtäring.

I Hildeshög gick en gång en grå häst i landsvägsgropen. En flock skolpojkar kom gående på vägen. De fingo se hästen gå så och åla och tyckte, det skulle vara roligt att rida på honom. De hoppade upp alla och eftersom de det gjorde blev hästen allt längre och längre. "Rätt som de va" kom så en gående. "Ja, tror ni rids jag?" svarade han. "Ja, skulle du vilja?" "Kass!" svarade han, "de va en farlig häst så lång." Strax för hästen i väg, slog den av på landsvägen och försvann med ett strätt. — Det skulle vara bäst att man.

Jens Hanskan i Himmelsriket (en plåt i Skenslöf) brukade alltid sitta uppe och spinna lördagskrällarna till kl. 8-9. En lördagskväll, då hon så satt och spinn, kom en ridande uppe till gården. Det gick strax om honom och eld flög ut bakom honom. Han kom ändå upp till fönstret och fråste.

Jens Hansson blev rödd, sprang ifrån
rocken och in i sängen till gubben.
"Släng träskorna, innan du kommer
i sängen," skrek gubben. — Från den
dagen sprann han aldrig mer några
lördagskräll.

En häring hade blivit kalsbagg
(f. o. den sista som blev det) på "Galgabacken"
(backen mitt emot kyrkan, strax öster om
landsvägen). Men styggestorcken hade man
lätit ligga kvar. Då fanns en ringare,
som hette Jens Hansson. En kväll var
han uppe till Per Anders (stället vid kyrkan).
Då sa till honom, Per Anders om ringaren
(Jens Persson) och sa långt framåt krället,
så det var alldeles märket. Då han
skulle gå, följde ringaren med honom ut
för att "gå för te kreaturen." "Hur ska
du hitta hem, Jens," sa de ringaren till ringa-
ren. "Nej, det är inte märket än jag
kan gå till Galgabacken och ta styg-
storcken." — "Gör du det ska du få en

hemma brännvin." — Ringaren gick, och
man tänkte till annat än att han gått
hem. Men han hade gått ut om öster-
porten och kom "eller en beströ" tillbaka
och slog "styggestorcken" i gården. Sen
blev det surrande på mytt till långt ut
på vatten. — Efteråt gick man ihop
att ringaren varit på ett ställe och lå-
nat en lyfta.

(Jag har tagit denna historia med
— liksom en del övriga, vilka kanske ej rik-
tigt kunna försona sin plats i en sådan
samling, som denna var ämnad att bli — därför
att den är typiskt folklig och i all sin enkel-
het ger en god bild av den folkliga karaktären
på samma gång som den visar, att folket
gjävt skundom kunde få förklaring på mer
eller mindre märkliga fall av olika slag.)

I Skundör bodde en gång en
man från Skundör, som hette
Jens Agastson (Skesson). Hans hus,
som var mycket riktigt, fanns endast

ett rum och en bad för koluggelag,
kol, som han alltid brukade segla efter,
och som skulle användas i trämeniet.
En dag - det var sommar, solken och
vackert väder - skulle han riktigt
"vara till" och ta till sig på alla paus-
kaffor. Han varde i köp i ett stort kök
och satte det att jäsa i finstet, var
ena ruta var smörslagen. När fanns
det den sommaren gott om "ollomborra".
En gång, han kalle g. o. Per Jönsson,
kom förbi och gick se kullet stå där.
Då "to han i plöcka" en hel massa
fukt med ollomborror och gick han och
rörde dem i pauslaksdeggen. Alla
förskivade på så sätt fins Agassons
tillämnarefest.

Det fanns en gång en kloster i
Herslöv, g. o. är det en så långt sen,
som kalle Tullmark. Prästen sade
om honom, att han kunde sjunga
hela bibeln "udansad", så det hördes

från Lång Tills Herslöv. Innan han
blev kloster, var han kulle hos baron
Schwering på Sireköping. En gång
skulle baronen inför rätta vid kungliga
Domstolen i Stockholm. De hörd det
med egna hästar. Dittommen gjordes
baronen in i ett rum och satte stället
utanför. Men kullen hade lov att gå
in och ut hos baronen så mycket han
ville. Var gång var han en säck med
trasor i på ryggen. Så en dag var han
borta litet och kom tillbaka med säcken
och gick in och kom strax därefter ut
igen - med säcken på nacken. Sacken
var han utom slar, där stod skjutsen
och så var det os hem till Sireköping.
För denna tjänst gjorde baronen honom
till kloster i Herslöv. - Tullmark var
en mycket stor, kraftig gubbe.

Jens Nilsson i Helsinglöv,
vanligen kallad "Länge-Jens" var
mycket stark. Då för tiden höll man

rätt mycket till hos Per Anders
vid kyrkan, ty han brände, så man
kunde få brännvin och mat så likaså
som i gästgivarstaden. En dag kom
en gäring dit. Han var mycket stark och
villig "da krakt". Detta gjorde man i
en lång hant över bordet. Hans
Persson kom också dit och följade en
kanna brännvin. Då sade han: "Ja, min
liv o anda, i marens ska' ja' skaffa en,
som kan dra de upp." Och han gick
till Jans Nilsson och fick honom till
att gå med de upp. När gäringen
fick se honom, sade han: "Kan du va'
så stark, att du kan dra upp?"
"Ska' vi sätta upp?" frågade J. N. Ja,
det var gäringen med på, han var modig.
De togo fatt i hanteln och försökte så
hårt. Då frågade J. N.: "Hur mycket
ska' vi sätta?" En kanna, svarade gäringen.
Men Hans Persson skrek: "Kan du sätta
stå de, ska du bjuda så mod vi kan
dricka." De drog, och J. N. åsa

gäringen långt ad boret." Då sade gäringen
"De va en salau te Karl, kan han krea-
turkräften. De e så ingen i Skåne, som
kan givit för. — Sen fick gäringen
bjuda på den alla, annars hade han fått
pryl."

En gång hade Hans Persson
och Jans Nilsson varit i Hålsingborg
och när de kommo tillbaka hem till
Ehmslöf, skulle de naturligtvis in på
gästgivarstaden. Där blevo de oväner.
Jans Nilsson blev arg, kunde han och
sätta in sina hästar. När Hans Persson
senare på kvällen — det var vinter —
kom till kottningen, där han skulle vrida
ar, stod J. N. där och jassade på honom.
Han tog vagnen och vätte den upp och
ned i diket, så H. P. fick beruset ut
i ryggen, och blödde honom ordentligt.
"Slå, slå, men berälj me eute," skrek
H. P. Sen fick några gubben hem
"o ansad om honom". På morgonen
kom en till honom, för att se, om han

fick "bra mejusk." Och han sade:
"H.P. ska väl inte lå se några me
de udan slämma kanon eller ge igen
"Nej, sade H.P., ja' har gitt så m^åst
jusk i min då, men kan ja komma
ad' en, ska' han noch ja' igen."

För brukade man "köra ut Kunt"
med ett dygkessgille. Den som skulle
köra ut Kunt fick alltid ha ett par
tre till hjälp, annars gick det ej.
Närval, Hans Persson skulle en gång
köra ut Kunt. Han bjöd hem ett
par Traskemän (Traskemän), den ene
en soldat, den andre en riklig sådan,
men brännvin kunde de dricka. De
drack honom läus, men blevo ändå inte
fulla. Tidigt nästa morgon gick H.P.
upp till Anders Pers med en "lejt" (om
5 kannor) på ryggen och en dunk (om 3
kannor) fram på. Han var i bakrus och
kom och slog upp dörrar: "Kan du ge
me brännvin Anna?" "Ja' tillä", munde

Anna. "Ja, Kunt släp i fästets där
hemma". - "Läts de, ska' du ja' en surt o
klara de ja', men ja' tvellnar på brän-
vined, du ser lilla beisken ud." H.P.
fick sitt brännvin och på krullen bjöd han
Traskemännen till sig igen. Nästa morgon
låg Tor i fästets och Per Sörensson
innanför dörren i slugan.

Hans Persson kom en gång till gäst-
gäringsinder. Då fick han höra, att det var
en sergent, som en gång varit intressant
hos honom. "Jassa, e han kommen, så ska
ja in o prata me honom." Och han gick
in och slog sig i lag med sergenten. "Jag
kan undra var herrn är ifrån! Hor
herrn här i byn?" frågade sergenten.
"Ja!" svarade H.P. - "Jag har legat här
i byn en gång." - "Var heter Ni?" -
"Bjippel" - "Var lå Ni?" - "Hos Hans
Persson." - "Nu ska' sätan ta jar, Ni
slo me me jar sabel." - Sergenten
börja "Ora fare på de" och frågade H.P.:

"Vill ni supra?" - Ja, det ville han ju.
Och så måste sergenten bjuda på
honon så länge han ville dricka.

För i tiden brukade posten skjutas
mellan Hålsingborg och Saksörpe
(Stockholmsposten). En postexpeditor
skulle och så skjutas och han skulle
alltid ha 3 hästar. Så en dag kom
Hans Persson upp till gästgivergården
just då man väntade expeditören. Han
sade till, att man ej skulle skjutas för
honon, ty de hade så riktigt betalt. Exp.
kom och sade till dem: "Vad tycker her-
rama om att skjutas?" "Ja, de tycker
vi inte mör om," sa H. P., "för liksom får
vi o de får vi vänta ett helt år eller."
— "Har ni några hästar i dag?" "Nej,
så Hans Persson, vi e så avlärade, så vi
enke behöves aga på tiggarskjuts." — Eftersom
tog postexpeditören bara två hästar,
då han skulle betala ordentligt.

Hans Persson hade en "harc"

med mycket frukt i. En vatterpåg
som gick där förbi tidigt varje morgon
knypte alltid in och knypte all frukt,
som fallit ner. De gamle lägo alltid
länge. Men H. P. satte sig för att göra
ett slut dräpa. Så en morgon "resten"
han se me tiden, tog en häst och
lade sig på her. När pojken kom, lade
han an och skrek: "Nu ska jag ta dej."
Men pojken var med de gamla över gården.

— En stygg karl var den där Hans
Persson, men en främläende man
var han i alla fall.

Mästertjuven Pål Sten.

För en 60 à 70 år sedan levde en
mästertjuv, som hette Pål Sten. Han var
vidt berömd. I Råga Härad (År-
mundtorp) hade han stor släkt. Han
hade alltid som uttryck att han stal
4000 daler, därav skulle omaren ha
ett tusen, kronofogden ett, länsman-
nen och fiskalen ett att dela, så hade

han själv ett tusen att leva på. En
sommars bodde han uppe på ett kalu-
golv (gällen) hos sin kusin i Råga
Härsta. Där hade han ett ankar-
brännin och en rökad gläskstinka.
Om dagen låg han i golvet, men om
nätterna var han ute och stal. Från
sin plats uppe i kalugolvet kunde
han ligga och se ned på en snickare,
som arbetade på togen. — En gång var
han tagen — som han var ofta — för
ett brott, och man kom körande hit ut
till Glumslöv med honom, för att han
skulle straffas här med 40 par gjö.
Folket sprang, när det fick veta på
att han skulle komma, ty alla vore ny-
fikna ("jurovna") att få se en sådan kenne.
Han frågade, vad folkets sprang efter.
Jo, de skulle se, när Pär Sten skulle ha
sina 40 par. "De behöver vi inte ha
så bråttom för, när blir egentligen å
förrän ja kommer," sade P. S. När
han kom på prälen och skulle ha gjö

83.
Stor professen (Kilberg) att vad han
kunde. När ryggen föll sade P. S. åt:
"Det är en bra rygg", åt "Bustén som en
förbannad möghund." När han blivit av-
straffad skulle han ligga i Tjuvstålet
till smådagen, då han i kyrkan skulle stå
kortskrift. En bänk placerades mitt
i gången; på den fick han sitta under
hela västan. När västan var slut
kom prästen ner till honom, för att låsa
upp famuliet till kyrkskriften. Vid
detta tillfälle brukade alltid bråttningen
gå på knä, men det föll inte P. S. in.
Prästen sade: "Fall på knä!" "Jag säger, jag
fall på knä!" Men han fick honom gå till det.
— När han stod för rätta i Ting-
huset, var där mycket folk och kunde på
och bl. a. hans store kusin från Råga
Härsta. Denne skulle göra sig till, tog en
kåjje, klör den i ändan, såll 10 riksd.
banke där och räckte upp till honom.
Sengick kusinen från honom här till
gästgivargården. Då sade P. S.: "Det är"

ordet en sladd ögi bort, ja 'ved, där e
ingen sten i hans gån (gär) utan
ja 'har beställt 'en."

På Hund sade alltid: "Man skall
alltid stjåla från de rike och ge de fattige,
så har man lön av Gud, ty jag är
egentligen ingen tjus; jag är en med-
lare."

Mästertjusen Tullberg.

Det var en gång en tjus, som
hette Tullberg, g. o. bror till en präst.
När han var ute och repte bestämt han
sig en gång för Kristianstad. I staden
hade man fått reda på att han skulle
komma och hade därför utsett värdar
på Långbro för att künja honom.

Tullberg kom i Tålleragen och när han
kom på bron, stannade han och sade: "Vad
står på i stan, men här e utsett värdar."
"Jo, vi väntar på att mästertjusen T.
ska komma." — "Ni står ju öfryses,
ni får bra te en sup." Han gav dem
pengar och de tackade och togo mot.

"Ni kan gärna gå med dettamma och
gå er en sup och säga ifrån att en
är T. rest in till stan!"

En gång kom han in i ett
hus, där endast bänken voro kända och
ville ha lite mat. "Ni får inte gå ut
stugan utan måste ha dörrarna väl
stängda, för T. går karouling," som de
barren. Han lyssnade i dörren och
kom in och fick mat. När han gick,
sade han: "Hälsn er far, att ni inte be-
höves vara rädda för T.; han har varit
här och ni behöves aldrig stänga dörr-
arna för honom." Så gav han dem rik-
ligt med pengar och gick. — Tjusen kom
de ta den där T. Han hade sådan kraft,
att han kunde göra sig osynlig. Hans
härnafsad skedde genom en av hans goda
vänner. Denne passade på honom en
gång han skulle gå ut och kasta sitt
vatten och ville hade det där på sig,
som gjorde honom osynlig, och slöt
honom. — Han var bror till prästen
Tullberg i Helsing.

De rista tjurarna, som fanns här
var 2 bröder, som man kallade Resle-
ragarna. De fick mycket fisk.
Grubbarna stäl också mycket.
En natt voro tjurarna till ett antal av
40 st. samlade på Bjälkästra (plats i
Gunnstör) för att hålla överläggning,
så då var inte så ont om dem. Deras
förman var en stor, svart och rött man
i Kallosa (bygemållare i Kristhofs-
socken). Han hjälpte dem, körde för dem
och förrättade en del av deras tjurgods.
En natt körde han för dem, så de stulor
silver på Gunnstör gästgivarvärd. En
tid efteråt blev en mästarstjöv tagen vid
Engelholm. Han bekände så, att han legat
på gästgivarvärdens och att ligat stulit
silver där. Då reste gästgivaren och en
annan person till den svarte i Kallosa. De
blevo väl mottagna och bra trakterade.
I rummet fanns ett par skäp. Gäst-
givaren sade: "Det var ett par gramma skäp"
— Ja, de äro gramma. — Jag skulle ha

gjort mig ett par till mina flisor, kan
jag få se inredningen! sade gästgivaren.
Ja, för att det, sade den svarte, som ej and-
vände. När han öppnade skäpen, låg allt
gästgivarens silver i det ena. "Det var ju
gästgivarens silver, här ligger allt mitt silver
som de stäl ifrån mig," sade gästgivaren.
— Men hos fins Andersson på nr 8 i
Gunnstör hade de varit och stulit sådant
och mycket annat. Att som den fångne
mästarstjoven bekände. Kronofogden
Oscar Åberg i Hålsingborg fick saken
om hand. Han och fins Andersson kom-
mo överens om att ställa rikt hos Grub-
barna. Men sådant ville de ej veta av.
Då lät kronofogden arrestera dem alla.
Den svarte gav mutor och släppte undan.
De öfriga fingo 40 par spö och 2 timmars
kallsjäm. Men först tog kronofogden in
Grubbarna på sin kammar och kinnade
dem riktigt. När Per Grubbe stod i kalls-
jäm hade någon stulit en cigarr i mun-
nen på honom. Läutman Kierberg

Kom åkaunde förbi och fick se det, varför
han byggade av vaguen och skrek: "Eri-
hund, du ska stå och skådas och inte
röka cigarer." Vagnen slog cigarren
ur munnen på honom.

En domare sade en gång:
"Jag vill jag va' en ska leva av, för
här e inga tyva!" Han hade sett un-
derhåll av tyvanna.

En landsfiskal och t.f. kronofogde
i Finland stäl en gång hela staden,
som han fått in, rygende sin väg och lät
gåga sitt hår. Han kom över till Sverige
och blev skivare hos en domare. Doma-
ren hade en vacker svägerska, som var ogift
och bodde hos honom. Hennes blev skrivaren
här i, men för att gifta sig skulle han ju
ha någon plats. Då en landsfiskalplats
blev ledig, bjöds domaren honom till
den. Det fanns även en länsman, en
"fullebracka", som kurtisera domarens
datter för att få goda Toddys. En dag

fick länsmannen brev från Finland
att sätta efter den förgångne kronofogden. På
kratten kom han till domaren och satte Toddys
och tog då fram brevet. Mistrukarna föll
på skrivaren, men han lyssade tjåla brevet,
då han helt öppna kom över det, så det satt
i klämmen på skojet. Så fick han gå i fad.
Han blev landsfiskal och fick till domarens
svägerska. Och det blev bröllop, och sen fick
han pengar och köpte en jordstykke på an-
dian älven och byggde där. Han fick en
pojke och en flicka. Flickan växte upp
och blev moders förtjusning, pojken med
förslås, men han sattes i ett slags lära,
litet kunde han ingenting bli. Till sist
låg han på en soffbänk i Stockholm och
var död av kolera. Fiskalen blev djukt
så häret blev rött i t.f. svart, "doktor"
kom dit, men han kunde ej bota honom
utan han dog. Så skulle han begravas.
Livrägen var belad och hästarna för-
sprända, men då liket kom på vagnen
och de skulle köra, föll brokarna av

selama. Håstama hade "stävans", så
de vände sig ej ur fläsket, och man måste
byta om. Man kom ej fram till kyrkan
förän krullen och så hade gästerna gjorts
mårt fria på vagnen. Så blev han slut-
ligen begravnen. Sen skulle en gravrind
resas över honom, men när de sållo ut
den ena dagen, var den utslagen i älven den
andra. Till slut måste hans änka skicka
sända det stulna beleggjet till kronfogden
i Tienland, så att han kunde betala kronan.
Sen gick gravrinden stå på graven.

Goanisse

På Vigård i Herstor skulle de ha
goanisse. En pojke från Olatorp, som
tyckte där, hade en brall varit hemima
och fått laget något tygg åt sig. Det
var vult och klamt människor. När han
skulle gå tillbaka, tyckte han att han
gick bakfeles ett stort lass hö, som
drogs av 2 stora råttor. Han tordes ej
gå förbi det. När det kom fram till

vägen mot Vigård, gick det fast in och
försvann. — En julaften låg husbonden
Per Hengsten, och tog sig en skymnings-
tur i katekugelsbänken. Då han såg Reg
uppe och skulle sätta foten i träsken låg
en silversmidsosa i den.

På ett ställe hade de en svart
katt, som gick och musde omkring i köket.
De trodde att det var en vanlig katt. Men
en dag, då de bryggde, hade rången varit kränt
vid "niollan". Då han kom genom köket
och skulle bära sacken uppe på loftet, sade
han: "Det var lustigt, när jag för förti
höggen i dag, skrek någon på mig, men jag
förstod inte vad han menade." "Håll Pöla
att Pöla e dö!" skrek man. Då skrek
katten till: "E han nu dö!" och kastade
ett par läderpåsar, som han skulle tagit
"urt" i till hans egen brygg, och för-
svann. — Därför säges det alltså, att
svarta katter är troll.

Bländ trollen fanns en pojke,
som kallades för Snigel - Snigel. Han
gjorde många kunnigheter och slog till
de små med sin svans så det knall.
En dag skulle trollpyppa ge honom smink
därför att han var stygg. Men trollman-
na fick se, när han lade honom över,
knät och skulle slå till, och sade, att det
var synd om honom, ty han hade en sådan
rar svans. En tonne, som en dag fick
se honom sade, att det blev något stort
av honom med tiden. Han fick ut och
resa och se myskhet av världen; det skulle
tonnen fruknjälja honom till. Men då
skulle han heller aldrig komma tillbaka,
förvår någon köpte honom frivilligt.
En dag tog Storkeu honom i nacken och
för åstad med honom över alla stigar.
De kommo så till en stad, där Storkeu
"smet" honom in genom ett öjjet
fönster. Det var hos ett fint hushåll.
De kommo till, frugo se honom ligga
i sängen och tyckte det var roligt, att

Storkeu varit där, men svansen tyckte
de ville precis om. De lämnade honom att
en gammal att fastna upp honom. Han blev
klätt riktigt vackert, men svansen var i
vägen ändå. Gammeln hade honom en tid.
Men så en dag var hennes gubbe ute och fick
se en tashomspelare, som hade flickor att
dansa och spela. Han såld Snigel till
dem. Först togo de sig ett ordentligt "lillköp"
och frugo sen hem till Snigel. Snigel
kunde ju själv ingenting säga och gubben
fick 50 kr. för honom. Sen skes tashom-
spelaren stora affischer: "En fästing
skogsmänniska förvisas." Fallet låt
hva sig och tashomspelaren fick in mycket
pengar. — En dag hade Snigel och en
liten flicka varit efter brännvin till
tashomspelaren och hans fru, men på hem-
vägen slops de sönder glaskan. Snigel
fick mycket slukt. Sen for gubben och
kärningen själv efter brännvin. Men
flickan tyckte det var synd om Snigel
och gick bort och köpte honom.

Strax för han i väg. Trollen blev
glad, när han kom och det blev skällt
till ett stort gille. Under tiden sitta
godarna i en kärtråla och skrattade
för de gjorde så mycket av Luigel.

Jätten och Skomakaren.

Det var en gång en jätte som
skulle ut och leja en skomakare. Och
det var en skomakare, som var så fattig,
att han ingenting hade att äta, varför
han gick ut att köra efter arbete för
att få till uppehållet. Han mötte jätten.
Jätten frågade: "Vad du nåd var en sko-
makare bor?" "Ja, det är ja." - "Kan du
skära till?" "Ja." - "Följ, du med strax?"
- "Nej, jag får hem efter vertityg" - "Kom-
mer du sen hem till mig?" - "Nej, du
kan möta mig här i morgon," sade sko-
makaren. Nästa dag tog jätten honom
med hem till sitt stenkunnel. År
här någon som ska målas (tår mått
på)?" frågade skomakaren "Du ska inte

sy, bara skära till smet stort och smet
smått," sade jätten. Han fiskade kuddarna
in till sig, skär och "hårde" in genom en
dörr till ett rum långt in. Men när han
slängde in tyg till han de repte under för
fort. Då tittade han in och såg, att där
satt många och sydde fortare än han
kunde skära till. När jätten tyg till
det var nog, sade han: "Vad ska' du ha i
betalning?" Skomakaren närmade en liten
summa. "Det görslår inte. Har du någon
påse?" sade jätten. "Nej, det har jag inte."
"Gå då och skaffa dig en, ska' du få din
betalning." Skomakaren gick efter en
säck och tänkte: "Kanske får jag den full."
Ja, jätten ostte i, så skomakaren intte
orkade bära. "Jag rör inte med det, sade
skomakaren. - "Du ska' få min häst, så
kan du rida tjälv och så, men 10 famnar
från ditt hem lägger du påsen på backen
och släpper hästen." Skomakaren
gjorde så och när han släppte hästen flög
liksom en eldstråle längs ryggen på

konorn och efter konorn. Skomakaren gick hem, fick korgar och han och fru hade vidlyft bevis att bära hem allt guld. — Samtidigt blev pengarna i kyrkan stulna. Skomakaren skulle smällartad till stan och uppköpa en del förmögenheter, som han så väl trängde till, och ville därför "leja" en skjuts av en kunds. Bonden ville inte köra, men han fick bra betalt, så att han lämnade skomakaren hästen och kenne för själs till stan. Men snart blev det kungjort, att den fattige skomakaren hade så många pengar. Han blev häktad för att ha stulit kyrkans pengar. Så kom han för rätta och blev dömd att hängas. Den dagen han skulle hängas kom mycket folk ut att se på. Man frågade honom, om han hade något att säga innan han dog. Jo, då ville han fråga, om det inte fanns någon, som kunde upplysa honom om vem som tagit kyrkans pengar. Själs hade han inte gjort det. "Då släp honom!" sade

jätten och pekade på klockaren. — Så blev skomakaren fri.

Mannen som rådfrågar jättarna.

En man hade en gång förlorat sina hästar i skogen. I skogen bodde en jätte i ett stort stenhus. När något var gåt brutet man alltid rådfråga honom. Mannen visste inte om hästarna var stulna eller de hade sprungit från honom. Han gick till jätten. Jätten var vilthäring och satt och smorde pilspetsar. Nej, jätten visste ingenting om hans hästar. "Men gå in här till min gar, kan kanske han säga dig något." Mannen gick in i ett rum innanför. Där satt en bökades vilthäring jätte och smorde en bägsträng. Nej, han visste heller ingenting. "Men kanske far min kan säga något, kan bor här innanför." Mannen gick längre in i källan. Där hängde en vagg i taket och i densamma låg en gubbe på en ejderomskudde. Jo,

han visste allt, var de voro. "Eå du
hem, så kommer hästarna i morgon
bittida," sade han till honom. Och
han visste inte av förvån han var
ute igen. På morgnen kommo häs-
tarna tillbaka.

Den lättroglige gubben.

Det var en gång en gammal gubbe,
som var så gammal att han ej visste hur,
som man ute och red på en grå häst. Som
han så rids, möter han 3 studenter.
Dessa sade: "Hör du min gode man, kan
du säga hur långt det är till någon krog?
Jo, kan sate det, men till gengäld vill han
att de skulle säga, hur gammal han
var och när han skulle dö, ty de voro allt
liten klokare än annat folk. — "Din häst
är gammal, hon har levt ut 3 hundar
och du har levt ut 3 hästar och när
det faller 3 häst ut manen på din häst,
så är du död." — "Det är gott," sade gubben
och så skildes de. När han ridit ett

liten stycke fall ett häst ut manen på manen.
En stycke till och det fall ett andra häst. Och
efter ytterligare ett stycke fall det tredje häst.
Då stod bonden på hunden i grogen och
somna under det han höll i betulet. Men
männen blev be' av att stå där och gick
sin väg. När gubben vakna' gick han om
igen till krogen. Där träffade han stu-
denterna. "Det var rätt att träffa er.
Nu ska' jag säga mig var min häst
är!" — "Jo, hon är hos borgmästaren ute
i den och den staden," så borgmästaren
hette Märk. Han trodde det, och de gick
på honom och hade roligt. Sen tog hans
sin träns och knallade i väg till staden.
Där ville han lägga tränsen på borgmä-
staren och sade: "Jo ska' låna dig att bli
högfärdig." Borgmästaren började tala
väl med honom och blev fri från honom.
När han kom ut på torget hällö slak-
tarna där. Det var kallt dag. Då gick
han hem och slaktade sin ko och rullade
pö. En hund kom och ville ligga kottel.

Vo! sade han och för ättad med det.
"Nå, mente gubben, bara du betalar
till Michelsdag, då jag skall betala lant-
gillet, kan de vara bra." Michelsdag
kom han till hunden och sade: "Betalar
du köttet!" - Vo! sade hunden. - "Du
lovat mig gott, men håller inte," sade
gubben och stoppade hunden i en
säck och gick upp till kungen, för att
han skulle döma dem emellan. Vid
kungsgriden ställde han på en vakt, som
ej ville släppa honom in. Då sade han
till honom: "Du ska' få hjälpen av det,
jag får av kungen." Och han släppte
honom igenom. Liten länge in ställde
han på en annan vakt. Där gick det
på samma vis. Han lovade honom hjäl-
ten av det, han fick av kungen. Så kom
han till slut in till kungen och tog
fram sin påse: "Här e' han, han vill
inte betala för köttet, som han köpt
av mig, vill inte kungen döma, om jag
ska' ha den eller inte." - Deo han

vill jag; jag är kungen." - "Jamen, det
skall kungen kunna göra." - Kungen
hade en prinsessa, som aldrig kunnat
skratta. Då en bonden släppte ut
hunden på golvat, skrattade hon rätt
i våret. "Nåväl," sade kungen, "jag kan
ej döma mellan er, men du ska' få pengar i
din påse, för att du kunde vara prinses-
san att skratta. Och så ska' du släppa ut
hunden!" Nej, han ville inga pengar ha.
"Vad vill du då ha?" - "60 st. Storlar pyggl."
- "Det är väl inte meningen!" - Jo, det var
det. - Storkmästaren kom och skulle ge
honom det begärda. Nej, det är inte så
jag menar. Jag kom till vaktarna och
fick ej släppa genom, förinnan jag lovat
dem vardera hjälpen av det, som jag fick
hos kungen." Så fick vaktarna pyggl
och gubben gick hem med sin säck.

Torparen och klockaren.

Det var en gång en klockare, som
tyckte om frukost en torpare, varstorp

Låg på prästens egendom. En dag gick
klockaren till prästen och sade, att han
skulle lägga ner på torparen. "Åh, han
betalar nog av," mente prästen. - "Jag kan
betala dubbel så mycket," sade klockaren
Åh, det gick inte. Men klockaren, som till
väg för sig ville ha torparen bort, föntalte:
"Han kan väl åtminstone skaffa ett
experiment och sätta i prästens trädgård."
"Var ska han ta det ifrån!" - "Jo, det
finns sådana i Tyskland." Prästen
sände efter torparen och sade, att han skulle
resa till Tyskland och skaffa ett expe-
riment och ställa i (prästens) trädgården.
Torparen blev ledsen över att han skulle
resa så långt och gick långsamt bort
från prästgården. Men vad hände. På
vägen mötte han en gammal quinna,
som frågade, vad han var ledsen för. "Åh,
det är ingenting, som du kan hjälpa."
- "Jamen är det så, säg du bara." Jag
kan inte det. Då sade quinnan: "Här
har du en hägg, och när du säger något

som faller dig in, stå du se hur det går. Jag
när du kommer hem ett berr och smyg dig
upp på loftet, när det blir kväll. Låg ifrån
att du ska resa till Tyskland. När du så
smugit dig upp på loftet, bär du ett hål
ner genom taket och får du se något genom
hålet, stå du med ryggen och säg: "Håll
fast!" Torparen blev glad och gick, som
han uppmanat honom. När det blev kväll
kom klockaren. Först gick han mat och
en del annat. Sen skulle han ligga hos
häringen. Men först skulle de träda
"hemligheten". De höll en fot mellan
sig i var sin kant. Och häringen trallade.
Då skrek torparen: "Håll fast!" Så
stod de där vakna och höll fast. Tor-
paren gick ner med sin hägg och över
den ut på vägen. Därute kom ett
hölöss fräbi. Då tog klockaren ett bunt
hä och slängde över fallet. Strax efteråt
kom en herde ("hyre") drivande med
en flock kreatur. En ko kom bort och
skulle ta höviskan. "Håll fast!" skrek

Torjaren. En tjus kom bort och ville sätta på honom. "Håll fast!" skrek Torjaren. Sen ser Torjaren dem till prästens trädgård och gick in till prästen och sade: "Här är experimentet ute." — Så gick prästen se hurudan klockaren han hade.

Den snåle prästen.

Det var en gång en präst och en klockare som skulle ut och jaga. Klockaren tog matjässe med sig, men prästen var så snål att han ingen tog. De gick ute i skogen hela dagen. När det började skymma sade prästen: "Nu får vi se om det kommer hem." Men klockaren tyckte på att det var varmt i skogen, så de kunde stanna där för natten. "Ja, men jag har ingen mat med mig." — "Vi kan väl hungras tills i morgon." — Så lade de sig på vandra sidan om ett stort träd. Då tog klockaren upp sin mat och började äta. Prästen frågade: "Vad är det,

du äter?" — "En smulor, var snål." — "Ah, ge mig en, får jag smaka!" Klockaren gav honom en smulor. "Det var mig en fjärdel så best", sade prästen. — När han kom hem dagen därpå, mötte han strängen och sade ifrån att bakugnen skulle göras i ordning, ty det skulle strax bakas bröd. Om någon sedemera gick från prästgården, frågade han alltid: "Har du matjässe med dig?" Ingen fick lov att gå utan att ha den med sig. Ja, från den dagen levde de gott på prästgården.

Det var en gång en präst hos vilken man levde mycket dåligt. Så kom en pojke dit o tjäna, som inte var van vid att leva så uselt. En lördag skulle den unge och en annan pojke sova gården. Då satte den unge till den andre: "Här in och tag Dickaknuset." Prästen och frun stod uppe i ett fönster och såg på hur de arbetade. Den unge skulle ha tagat rock och väst för att

föreställa, att han arbetade riktigt.
"Det var en rask pojke," sade prästen. När
den andre kom ut med kruset, ställde
den nykomne sig och kastade sitt vatten
och drack på samma gång. Prästen gick
ner och frågade varför han gjorde så. "Jo,
dickat är så tunt att det rinner rätt
igenom." Då gick prästen in i köket till
hushållerskan och frågade vad det var
för slags öl. "Vi bryggde i går," sade hus-
hållerskan. — "Härligt att alltsammans och
brygg nytt öl till folket!" sade prästen.

Om söndagen, när prästen skulle gå
hem från kyrkan, satt pojken på gödset-
högen och gjorde sitt behov. Just som prä-
sten skulle gå förbi, skrek han till. Prästen
lät kalla in honom och frågade vad där
fästades honom. "Jo, bröstet är så dåligt,
där är så mycket skal i, så det gör så ont
när jag ska göra mitt behov." Prästen ut-
till hushållerskan och frågade, om de
hade mer av det bröstet. "Jo, vi bakar
i vellan" "Ut till sinen ^{hus} och baka

nytt bröd; siktbröd ska folket ha!"

Drängarna på gården lade ihop en mindre
penningssumma till pojken, så för att han
skaffade dem bättre bröd och Dicka.

De stycken skulle gå och
fråga till en och samma gläcka. De kommo
dit om krallen och sade sitt ärende, men
förelömnarna sade, att dattern gästr fick välja.
Så fick de ligga där till nästa dag. Nästan
den i samma säng i ett rum och den hel-
je i ett annat rum. Fästmon låg i stugan
rätt i rätt med de två. När de lagt en
stund, skrek den ene: "Lätt sig, du ligger
på minn." Det hörd fästmon. Vid frukosten
på morgonen skulle hon avgöra, vem hon
ville ha. "Jo, jag har ett stort rågtlycke,
det skall ni lova runt om; den som kom-
mer först fram, tar jag." Det blevo de
ense om. Fästmon gick med ut att se
på. De hade bråttom att springa. När
de voro på andra sidan rågtlycket, skrek
hon: "Du med din lunge, kom träs över!"

Så blev han man på stället.

En herre kom en gång resande till en gästgivarvärd. Han ville ha logi för natten, vittnet han också fick, samt köpte ett fjög kokta ägg, vilka han åt. När han kommit upp på sitt rum, kom städerskan dit för att uträtta uagon småsak. "Vill du inte komma upp till mig till senare på kvällen?" frågade han henne. Nej, det tor-des hon inte, men hon låg innanför hans rum, så bara han steg i väggen skulle hon komma. - "Vad heter du?" - "Nej, det är så råttigt, så jag vågar inte säga det." - "Säg du bara, du vågar ju inte för namnet!" - "Jag heter 'Vil skita'." - Efter en stund kom samma friga in igen, men hon hade klätt om sig för att lura honom. Han frågade, om hon ville lägga hos honom senare på kvällen. Nej, det tor-des hon inte, men hon låg innanför, så han behövde bara bankia, när han ville, hon skulle komma. "Vad heter du?" - "Nej, det är

så 'rätt' att jag inte kan säga det." - "Säg du bara, du vågar ju inte för namnet!" - "Jag heter: 'Ska skita'." - Efter en stund upprepades samma historia. Denna gång hette hon: "Har skitit." - När alla hade lagt sig, började herrn slå i väggen och ropa: "Vil skita, vil skita." - "Ska skita, ska skita." - "Har skitit, har skitit." - Värden, som låg innanför, vaknade, för upp och gick rätt in till henne. "Jag skall låra dig att skita," skrek han och pushade upp honom. - När han var från gästgivarvärdens, som han ju kom helt över huvud, betalade han inte äggen. Näringen började jamma sig: "Fjugo ägg, så kunde blivit fjugo vackra lyshillingar!" Han stämde honom. Han infann sig till slut till tinget och domaren sade: "Vad för pass har du inte på?" - "Jag har varit ute och sått en slaggiga kokta böcor." - "Vad blir det av dem?" - "Lika mycket som av fjugo kokta ägg." - Han blev fri.

På Rosendals gård bodde en, som kallades för länsman för Hålsingborgs stolt. När han var död, gick han igen och blev därför vermanad av en präst. Då prästen kom och skulle muna ut honom — Wallåkra backar — sade han: "Vad vill du?" — "Jag vill muna dig i jorden, så du inte mer ska komma upp." — "Du gäsfat!" — "Ja, jag har stulit en gås en gång, men därför har jag köpt en bok, så jag skulle muna dig i jorden, och du skall aldrig komma upp mer heller."

Trolle på Trolleås (se sid. 32 ff) kom till svinnarens en dag och sade: "Hur länge har du tjänat hos mig?" — "15 år." — "Det är rätt; stanna hos mig ska du få det godt. Låt svinnen få så mycket kalmar att äta som de vill!"

Herrn Nachweisester till Hildesborg — han var landskörding en tid — hade en kusk, som hette Ekberg.

En gång så de oss i Hålsingborg och skulle höra hem, kom gresen ut från hotellet och var bra full. Han sade till kuschen: "Det är bäst Ekberg sätter sig in, så kör jag." — "Nej, så stannar jag," sade Ekberg. Och han gick att stoppa arisens. Gresen blev ogy, slog på hästarna, men de gick inte. Då gick Ekberg fram och sade, att det nog var bäst, han gick in och satte sig. Ja, jag märker det," sade gresen. Han skulle sätta sig ogy och sen var det ar.

Det var en gång på ett husför. Det gick riktigt glatt till. Mat och brännvin rankades. En av åhörarna gav en fråga till prästen: "Vad är omöjligt för Gud?" — "Ingenting!" — "Ja," sade blåsaren, "det är omöjligt för Gud att lugga ett skalligt krus." — Men prästen svarade: "Gud kunde nog låta häret vaka på honom och lugga honom också."

I Krugges församling var en

präst, som hette Bengelius. I Mörse församling, som hördt in under Knyggs, bodde en bonde, som hette Abrahamsson. Så blev det "Mikeli" och husförhör, och tjänarna skulle gå. Abrahamsson hade en ungflyttos pigga, som inte på något villkor ville gå dit. Men A. var en klok man och sade henne, vad hon skulle svara. Ja, hon gick dit. När man kom till A:s ställe (vid husförhören gick man i ordning efter ställena) trädde piggan fram. Prästen frågade henne: "Kan du läsa det sjätte budet?" — "Nej, det kan jag inte." — "Kan du ge mig en uttysning då?!" — "Jo, det kan jag. Det är ingen konst, för bönder gör det, och det är ingen synd, för präster gör det, men vad det nu är, så gott gör det." — "Jaså, är du där", sade prästen. "Ja, hem, jag gottar det."

En gammal grev giftte sig med en ung fröken. En tid efter det han

gift sig, sade han till henne: "Om det finns någon, som så tycker om och vill ha till sig någon natt, så säg till och jag skall skaffa dig honom." Jo, det var hon med på, ty hon tyckte bra om husken. "Ska' det vara någon, ska' det vara husken?" Grevn lät hämta upp husken och sade till honom: "Om grevinnan låter kalla dig någon käll för så inte veta." Och greven gav husken en hel del förmåner och ställde allt väl för honom. — Vårje söndagsmorgon kom prästen in till gubben och frågade honom om han ville ha gudstjänst hemma eller i kyrkan, ty greven var ju gammal. Så kom prästen genom rummet där grevinnan och husken låg. När han kom in till greven, hade han ty till att fråga om gudstjänsten utan sade: "Vilken synd här bedives!" — "Vad då?" frågade greven. — "Jo, där ligger en främmande karl hos grevinnan." — "Det har han rättighet till." —

"Vad får han för det?" - Greven sade det. - "Ack, Herre Gud, jag skulle gjort det för ingenting."

Tata-jaja och Tata-jöjo.

Det var en gång två barn, det ena hette Tata-jaja och det andra Tata-jöjo, som alltid tröttes och skälldes om allt och ingenting. En dag såg den ena att månen var röd än att den var svart. "Det var gott, att jätten kom och tog dig, jag skulle hellre vilja vara en tärning," sade den ena. En vacker dag kom jätten, som bodde i ett berg, och tog Tata-jöjo. Här skall jag få en skön porcelänsdoppa, den skall jag få 3 kr. för," sade jätten. Och han tog och göt över henne med lera. Men Tata-jöjo börja gråta, så leran föll av. Då tog han henne in i sitt bo och lade stenar för öppning, så att ingen kunde komma dit. - När en liten tid gått blev Tata-jaja eländig, ty hon hade ingen att vara tillsammans

eller kiva med. Och hon gick ut i skogen och grät. Då ställde hon på en tigg, som låg och sov middag. "Tytt barn, du väcker mig ju ur min middags-sömn!" - "Ja, jag vill ha tillbaka min Tata-jöjo." - "Det är lättare sagt än gjort," sade tiggen, men jag kan ju hjälpa dig att söka. Efter en stund träffade de på en rävar. Rävsnaren: "Det skall nog gå för sig." Så kommas de till jätternas boning, men tiggen kunde ej bryta upp stenarna. Då sade rävsnaren att de skulle göra till Jagan och köpa en spegel, den största som fanns. De fick hem spegeln och satte den mitt för jätternas håla i ett stort träd. Rävsnaren tog en trumma och slog och skrek: "Här finns den mannen, som har den största pannan i världen." Jätten hörde det reser stenarna och fick se sig i spegeln. "Det var en baddare till att ha en panna så stor," sade han. Då för björnen (obs.) här och tog jätten om

bivet och tigern tog henne och satte
upp på sin rygg och kom red på honom
hem. Så blev jätten lurad.

Den hungrige råven.

Det var en gång en råv, som var
hungrig, varför han begav sig ut att
söka litet mat. Först kom han till
en mår, som fädd ett fjöl: "Kan jag få
ditt fjöl till frukost?" - "Ja, om du kan
läsa de latinska bokstäverna, som stå
under min högra bakföt." Råven skulle
ju se efter, varvid mårren "lä" honom
på skallen." Och råven åstod. Så kom
han till en so, som hade en del grisar:
"Hör du, du kan ge mig en gris till frukost,
"ja" e' så sötten." - Jo, det kunde han nog
få, men han skulle först kalla på släk-
ten och överlägga, vilken han skulle ha.
Och som "te ådriga", så att sinnen
kommo humdravis i skogen. Råven tog
till benen. Kom så till en fjärflock
och sade till våren: "Ge mig ett av erna

lamn, jag är så hungrig!" - "Nej du, jag
är gammal och trött på att leva, sätt
dig på ändan, slå jag springa levant
i dig." Råven satte sig och våren
"Nämd" (slog) honom på skallen så
han "trilla" flera gånger om. Så kom
han till en flock gås och sade till
gäsen: "Ge mig en av erna gästlingar,
jag är så hungrig!" - "Det skall du få,
men först gå vi trälta dem i dammen."
Gäsen simmade med sin flock ut
i dammen och där blev han liggande. Till
sist fick råven "louka å" in i skogen
och satte sig trött under ett träd. Tygde
i trädets stam en gubbe med en yxa och
skulle lugga av en gren. Råven satt
och tala om hur dum han var och att
han g' fått en enda bit att stilla sin hunger
med. Då lyfte mannen en tag på armen
så att yxan föll ned och slog "rompan"
av råven. Då sade råven: "Nu kan
en ente si ett skämtans or i skoven.
Förran rompan ryger å in i råven."

Från den tiden finns det röngelösa
råvar.

Mickel gick en gång in i ett körs-
hus genom en liten glugg, som var så
smal, att han knaggt kunde krypa
in. När han kom in, bet han först
ibjät alla körsen, sen åt han upp dem.
Men då han skulle krypa ut igen hade
gluggen blivit för trång. En rålla sat
då och skratta åt honom. Mickel sade:
"Min snälla rålla, ta' och gnaga det
bitet så stort, att jag kan komma ut."
"Nej," sade rållan, "har du ätit dig mätt
och gott, har du tid att vänta, tills du
blir smal igen." Så fick Mickel bli
där han var och människorna kommo
och tog hand om honom.

Bröderna Samning och Lög
Björnen, vargen och råven hade
ritesdag i en skog en gång varit tiende
år. Dagen var inne, att de skulle sam-

las. Först kom björnen, sen vargen, men
råven lät vänta på sig. Då sade björnen:
"Han springer med allt skit, han har
vår ögöra med sina körs och ankor." I
detsamma kom råven. Så skulle de
fram med, vad de hade att anställa. Björ-
nen sade: "I skogen finns en prinsessa,
som är svårt sjuk, men vet de så mycket
som jag, ska hon snart bli frisk. Det lig-
ger något under altaret i kyrkan; det
skulle de ta fram." Vargen sade: "Den
som är blind och tar ett blad av detta
träd, varunder vi nu ligger, och torkar
därmed ögonen, kan få sin syn igen."
Råven hade ingenting att säga utan
satt endast på andan.

De två bröder, den ene hette
Samning den andre Lög, var ute och
gick i skogen. Samning hade ingen mat
med sig utan ville tigga av Lög. "Du
ska få mat, men då vill jag sticka ut
ögonen på dig." Ja, det fick han göra.
Men för att han inte skulle förgås

Nog Lögn kom som best till Trädet
och sade: "Gå upp och tag ett blad och
torka ögonen, så får du synen igen!"
Så var de tio åren slut igen och det
skulle ätas bli rikedom. Råven lät
vänta på sig som vanligt. När han
kom frågade björnen: "Var har du varit?"
- "På fjerrättning." - "Du springer
med allt slumt. Prinsessan blev
botad, det är väl det, som springer med
det?" Då kom råven att titta upp, Trädet
och fick se Samning sitta där: "Där
sitter han upp! skrek han. De blevo
ursinniga, slogo orokull Trädet och
rev ihjäl Samning.

Karl XI.

På Karl XI:s tid blev det en
natt ett sådant sken på riketsalen lik-
som när Vore tändt. Kungen kunde
ligga på skottet och se det. Han lät
halla valten och vaktmästaren,
som hade myslarna, för att se vad

som var på fjärd. Han blev rädd för det
underliga skenet. När de kommo dit, skull-
le de öppna dören till rikssalen, men
vaktmästaren bad ödmjukast om nåd,
han vågade inte. Då tog kungen
själv myslarna och öppnade dören.
Då fick han se en ung regent sitta på
tronen och det fanns stugstockar, där
många blevo halshuggna och kungen
och de andra karna tyckte att där
var juett med blod på golvet. "När
skall detta ske? Skall det bli i min
tid?" ropade kungen. - "Det skall inte
ske i din och inte i din efterkommande
men i gjätte regeringen efter din
tid skall detta ske," svarade den unge
mannen på tronen. Och så försvann
hela scenen.

Karl XII.

Karl XII hade alltid till uppgift en
gammal gubbe. Kom han in med
ved, skulle han alltid slänga den

hårt i golvst. Lare han den rätt
bler kungen galen.

En gång när han var nere i
Pölen och Ryssland och tvinga sade han
till uppståndelsen: "Vad har du till middag
i dag?" - "Jag har slätt ingenting. Hvar
officerare skjutet att så jag får inget-
ting." - "Sagatell, salt och bröd!" sade
kungen. — Han låg alltid med
kläderna på med sabeln halvdragen
öfver knäna. Det var svårt att få honom
till att byta lintryg.

Bellman.

Baron Löwen och baron Agger-
husen kurtiserade båda en fröken Pers.
Baron Aggerhusen stod långt hos Bellman
hvar han bjöd ofta på honom. Han bad
Bellman hjälpa sig. — En dag voro de
på middag hos kungen. Kungen fråga
de Bellman, om han ingenting hade att
berätta. Nej, det hade han inte. Ah,
han kunde väl fundera på något. Då

sade B.: "Ja, ja! Men se, ad baron Agger-
husen kan få ta minnen, men greve Löwen
får ta i roven på fröken Pers." L. blev
förbannad och begärde duell. Kungen
försökte göra det godt igen, men det gick
inte. Så bestämdes en dag, då de offent-
ligen på torget skulle duellera med sabel
— och häst. L. kom på torget med en
slätting häst. Men B. lät vänta på sig.
Till sist kom han på en gammal bräde
klädd en gammal kagegrock. Menen voro
omblindade med kaln. "Stäckers B. nu
ligger han ihjäl honom," sade kordamarna.
Men när B. kom fram till L. släppte han
en del lerskärvar, som han haft under armen
i gatan. Då blev L.'s häst "bängstyrig"
och började slagra sig. En "horskärra",
som B. tilläts haft under armen, svängde
han i luften med den jämföljd, att L. ej kunde
slå sin häst utan för denna i väg. B.
efter och bad honom vänta, men L.
för åstad och kom aldrig mer tillbaka.

Hellman gick på gatan en dag.
I en af fönstren på andra våningen af
slottet stod en hordam. "Har ni önskan
tar de' ad ligga hos jer?" frågade H. "Det
kostar så mycket, att H. inte kan lösa
det." — "Ja, de e' djävulen ä' en till va
re kassa nu när en har hovan gal."

Hellman låg en gång full, som
han var ofta, ty han hade många goda
vänner, i råmestener vedruffat slottet.
De hordamer stod i ett fönster och fick
se honom ligga där: "Nå, de, det var en
vackert mönster vi har af H. i dag."
H. vände huvudet uppåt och såg den stå
där. Och sade: "De tror i ett fönster
det är och ett vackert mönster." — Hor
damerna gick sin väg.

En gång hade Hellman med en
bark kinnvick smugit sig in på operan
och målat där hordamerna skulle sitta.
De kommo in i sina fina, vita kjolar

och blevo attelas svarta i ändan. — Hor
damerna frugo ej på sina honom och de
drucke honom till att löpa galopp.
Alla hordamerna skulle med pistoler samlas
i 2 led. H. skulle vara baryt överlöst
och en trumslagare skulle gå för. När
alla voro uppställda sade H: "Nu skall
vi slå mig riktigt, men den största horan
skall slå det första slaget." Ingen vågade
utan de troppade ("dröslar") så småningom
av.

En gång skulle kungen hastigt
resa bort, varför Hellman skulle hjälpa
kungen att smörja vagnen. Han smorde
öfver hela vagnen inuti, men ej på hjulen.
När det var färdigt gick han upp till
kungen och sade: "Nu har vi smord vagnen
och allra mest där H. M. ska' sitta."

En dag åt man middag vid
koret. Kungen frågade Hellman, om
han kunde tala om något trestigt. Vid
bordet var också närvarande en greve Gns

med vilken B. g. stod på så sällas god
fot. B. sade: "Ack, om jag hade mig
en pastorat, då skulle jag vara lycklig
och glad och aldrig behöva tösta, röla
kardusen i maktig ro och uti liggsto-
len gripa den fetaste kon. För armen
är grisens far och suggan är dess
moder. Vi duvor pressas in och av
grisar bliva stora svin." (För kom-
pletteringen skall hänsas till friis
Olesons återgivning av samma bit! II.
sid. 32.)

Vid hovet fanns en korberre,
som hade en väldigt stor näsa. Bellman
brukade alltid ha något giftigt ord om
den. Konungen sade till B., att han inte
gick göra narr av hans näsa. — En dag
ät man middag. Då sade B., när han gick
på golvet: "Sicken en, sicken en," — "Ja,
B. har jag inte sagt," sade konungen. "Jag
skiter i hans näsa."

En gång skulle det bli kungligt

släktparti och Bellman skulle med. En
präst, som var mycket snål — som vil alla
präster äro — ville äta med B. Ja, tyckte
B., för han gillade gå för sig. Men vi får
äta frukost först. När B. sen fick höra
hur snål han var och därför tänkte äta
gratis, beställde han frukost på vädshuset.
och sade till, att man skulle lägga "lästis"
i prästens plätter, som man skulle ha till
efterrätt. — Vid släktpartiet körde B. en
stygge för de andra. B:s farvar var en
sådan med kappklädd bakhjula. När de kört
en bit stygge började jämnra sig och vänta
att vara satta sig. Och då kom hela kungliga
sviten förti. Prästen blev sittande både
länge och väl och de andra voro redan långt
före. Då sade B.: "Ja, öppna upp, men får vi
höra!" Men prästen hade så ont i magen.
"Låt Er stå bak och låt vara vax för andra
så kan vi ju höra på sammagång och
vi kan bli bak de andra." Prästen satte
sig upp och B. gav honom en klatsch och
för förti hela sviten, som kunde se sig
i prästens akterspegel.

En bonde hade en häst, som hade
"stråål" ("vällämnad"). Kellman, som
man trodde kunde lita på, sa till
konnen, att han kunde bota hästen.
Bonden skulle ta en slägg och en bräda.
B. skulle så hålla brädan för pannan
och bonden slå. "Men, sade B., om du
ser, att jag vänder ut och in på ögat och
skriker 'slägg', så slå inte för djävulen,
ty det kan ta fel; men slå ändå vad
du kan!" Just då bonden slog med släg-
gan av alla krafter, tog B. bort brädan
och skrek "slägg". Men då var slaget redan
inne och hästen föll död till marken.

Innan den på kv. 125 omtalade
smellan, var greve Löven och fröken Pers
ute och gick i skogen tillsammans med
Kellman. L. hade gått ifrån dem för att
leta vilka smultron till fröken Pers. Efter
en stund gick B. och såg efter konnen.
Han kom just och gick se L. till ett
vackert smultron. Men fr. P. skulle

själs plaska det; därför lade han sin häst
öres och gick till hemmet. Under tiden gick
B. bort tyfde upp hatten, satte en stor
"mokka" på och lade hatten öres igen.
När fr. Pers kom där var med händer-
na, kan man gissa, att han blev allt
annat än vänligt stämd mot L.
B. stros ett stycke ifrån och hade soligt.
Därav osäkerheten, innan de kommo till
bordet.

Göingen och biskopen.

Det kom en gång en biskop
körande med "fjind" (bräder) till en
biskop. Biskopen hade en del präster
hos sig. När göingen kom in, sade han:
"Köjer här vördade biskopen någon fjind?"
"Nej, jag köjer inte någon fjind" sade biskopen.
"För ska' sätta tre frågor för herr vördige
biskopen, kan han besvara dem?" — "För
ska' sätta tre frågor för sig," sade biskopen
vredsig. "Och så sättes jag silverkannen
som står här på bordet." "Ja, så sättes jag
minn skar, min fjind" och svar; "satt göingen

Biskopen sade först sina frågor:

1. Hur långt har vi från himmelen till jorden?
2. Hur långt har vi från öster till väster?
3. Varthän vilas döda människors fötter?

Göingen besvarade dessa frågor sålunda:

1. En bevelings, ty himmelen är hans såte och jorden är hans fotapall. 2. En dagsled, ty solen går där varje dag. 3. Och i öster vilas döda människors fötter.

Sen sade göingen sina tre frågor:

"Jag har en fader, jag har en moder och jag har en broder, känner biskopen det?"

"Dro du jag reser upp i Småland eller Halland eller var du nu här hemma och känner dina släktingar," sade biskopen.

"Sägsta, då är kunnan min."

Store Ola och Lille Ola.

Det var en gång två bröder. Den ene hette Lille Ola och den andre Store Ola. De hade mellan en oxe. När de plöjde, skulle Store Ola hålla på plojen och Lille Ola köra oxarna. Och så gick L.O.

och skrek förgävt: "Åha, alla mina!"

S.O. blev galen, sprang fram och slog ihjäl L.O:s oxe. Men L.O. insåg vad han gjorde och bredde huden ut på marken och där fänga han en skata i den. Så gick han till ett ställe och gav sig ut för att ha en gräman i huden. Mannen på skallet var ej hemma, men han kom hem. "Vad är du för en!" sade han till L.O. — "Åh, en fattig man."

Jag har en gräman som kan grä i huden. — "Vad kan den grä?" — "Åh, i dag kan den ingenting, för han är så våt och frusen."

L.O. ristade ett tag i huden så skatan flaxade. — "Vad sa han nu?" frågade bonden.

"Jo, han sa, där står en äggskaka under sängdynan." — "De kan ja, inte tro," sade bonden, men när han gick bort och skulle

titla stod där en sån grann äggskaka.

"Då smakar vi den," mente bonden. Ja, det tyckte inte L.O. illa om. Så tog han och skaka på huden en gång till.

"Vad sade han nu?" — "Jo, att där står ett

hett stopp vid bak sängen." - "Det tror
jag inte; men gör han visst den gången."

Det stod verkligen ett stopp vid bakom
sängen. Bonden tog det fram på bordet och
så blev det fäst. - "Vad vill du ha för gjä-
mannen?" - "Jag säljer den inte." - "Säg,
du bara vad du vill ha för den!" - "Ja, så kan
jag få den tillbaka, som står ute i för-
stugan (garstun) och så kan du få skjutet
minn öfver bron till andra sidan älven med
den." Det var ju bonden gärna med på,
ty billigare kunde det ju gärna inte vara.

När de så åtit och druckit spände de
gärd och ködde i vagn. När de kommo ut
på bron, sade L. O.: "För resten, jag struntar
i timman. Vi smiter den ut i älven, så
kan den flyta med strömmen." De stannade
skjutet och skulle just livra ut timman,
då det bröjde skrika i den att de inte fick
lov att sänka. Det var en präst, som
satt i timman. Spämannen hade sagt
det. Han skulle ligga hos kvinnan, men
bonden hade kommit hem för tidigt.

Det var han, som skulle ha äggkakan och
vinet. Nu måste han lova, att aldrig gå
till bondens fru mer och så blev bonden
fri från prästen.

När L. O. kom hem var hans
mor död. Han skaffa sig ett par tjog ägg
och länte en häst och vagn. Så satte han
kärningen upp i vagnen med äggen i kist
och ködde ut till stan. Kärningen satt så
"naköjt" (ung. = stalt, mastig) i vagnen.
L. O. gick ett stycke ifrån för att se på.
En herre kom och frågade: "Vad kostar
äggen, mor?" Han svarade ju inte. "Vad
kostar äggen?" Svarar du inte kärning?"
Och han låg henne på skallen, så hon
föll ner av vagnen. Då kom L. O. fram:
"Du ska betala för du har slagit illtjäl min
mor." - "Tyft, tyft, du ska få en hel släppa
pengar. L. O. fick sina pengar och togte
en ny stund."

Den kloka Greta.

Det var en gång en hustru, som

levde ogift och hade en kushälska,
som hette Greta. En dag skulle han ha
främmas, varför han köpte 2 hörs,
som hon skulle steka. Så gick han ut
för att bjuda. Och Greta stekte könsen.

För ska' ta ena ringen och smaka om den
är stekt, sade hon. När hon spist den,
sade hon: "Din den ene ringen är stekt
och den andra vara." Så åt hon upp den andra
orsen. Då sade hon: "Din ringen är också
ska' och kenen vara." Och åt upp den.

Därpå sade hon: "Din ringen och kenen är
där skall och steket (streaked) vara."

Så hade hon ätit den ena kenen. Men hon
ville gärna ha den andra orsen och sade: "Din
den ena kenen är, där skall och du andra vara."
Så kom herrn hem. Då sade hon till honom
om han inte ville gå ut och bryna kniven
så hon kunde skära den könsen. Han
gick ut och så kom den bjude och bank
på. Greta var strax framme och öppna:
"Är det herrn, som är bjuden?" - "Ja!" -
"Det är inte meningen, det skall bli

stekt. Han skall skära bägge öronen av dig,
han är ute och sliper kniven." Den bjude
titade ut i tröskan och fick se honom
stå där och slipa kniven, varför han sliper
dette bort. Strax kom herrn in. "Det var
en fin herre du bjodit. Han kom in och
tog bägge könsen," sade Greta. Herren för
ut och vinkade på honom. Men när han
fick se honom, satte han i väg. Och herrn
efter: "Här den ena, bara den ena!" med
kniven i sin hand. - Så hade Greta
ätit upp hans kens och stekt en del
var för honom.

En gåring höll vid gästgiveriet
en söndag, varför han gick ner i kyrkan
för att höra gudstjänsten. När han kom
upp igen, sade han: "De var några stora
människor i denna kyrkan." - "Vad menar
du med det?" sade de tre kener. - "Jo, de
hade sjungit 2 vers på psalmen, när ja
kom in. Men ja så trötta och släppte
i, och när ja hade stulat, hade de 2 vers

igen på psalmen."

En gång höll vid gästgivargården en söndag och gick ner för att höra gudstjänsten. Han gick ej längre än in om dörren, och när prästen gick av predikstolen, gick han upp till gästgivargården igen. "De' va' farligt så där så' ut i den kyrkan." — "Hur så?" — "Ja, där stod en gammal, gammal präst och presika och så stod där en grann, grann bakom honom och så' ingenting." — I veckan daga dog prästen Rosenschöld.

En karing skulle en gång gå i kyrkan. När hon skulle gå till sin stol, stös hon på huvudet in i den. Då sade hon: "Fulle till kommer ja', men när ja' kommer, kommer ja' som en brinnande djävel."

Det bodde en gång en gammal karing i byn (Glumstör). Han hade

en dotter, som tjänte i Herstors prästgård. En söndag var hon hemma och tälta på. Då sade karingen till henne: "Du kan ta' en knyde blommor" (plommor) till prästafun, hon gifv me' alltså vid när ja' e där. Men du kan så' de' i möra som en lort, så kan han (suga) suga dom i sig." Hon tog plommorna och gick hem till prästgården. När hon öppnade fun, sade hon: "Håll på' mor, här e en knyde blommor till fun, men de' blöda som en lort; fun kan suga dom i sig." Så blev det, som det var så. — En tid efter kom karingen och tälta på Tösen. Då sade prästfun till henne: "Det var en farlig dotter, så otidig, så här." — "E' hon otidig." — "Ja, hon sade så' och så." — "Så' hon de'." — "Ja, hon ska' få pist i fäur hon ante pist, ska' fun fäur kassa ut i askalen."

När de byggde "stuelången" i Herstors prästgård hade piggen där en ar

hantlangarna till fästman. Därut ha-
de manna roligt och gjorde spottat
å henne. Murare och hantlangare kom
mat på stället den tiden. När det var
"möstlan" (möstflon) kom piggen ut
på trappan och hälla på "allihop" i det
hon sade: "Herrar o hantlangare gesäller
kommen in och få möstflon. Kommer oxen
och murfa kommen i må!"

En präst släktade en gång sin
dräng till en slaktare för att få kött och
gick själv i kyrkan. Men slaktaren
sade till drängen: "Håll du prästen, att
han fört betalan, de han ätit innan han
vill ha mer." Drängen gick och eftersom
han ingenläng hade att göra, tänkte han:
"Jag går i kyrkan och hör på ett tag." När
han trötte in om dörren, läste prästen
upp: "Vad sade den gode mannen David?"
"Jo" sade drängen, "han sa att Ni ska
betala det köttet Ni ätit fört, innan
Ni får mer." Slaktaren hette David.

En knalle, som hette Orre, hade
 varit i Göteborg, där han brukade handla,
och blev skyldig grosshandlaren en hel del,
som han inte kom igen och betalade. Då fanns
det en länsmann, som man brukade anställa
för att ta reda på knallar och få besätt-
ningsplått på dem. Men han kunde aldrig
få reda på den där knallen. Hans käring
sade alltid, att han var borta. Så kom han
igen en dag. Men inte annat än att han
gick fara igen. På vägen mötte han en
kärning. "Hör nu, kan du säga mig var vist-
gåten håller hus, ska hon få ett skålknud
kaffe." Då sade hon: "Om han vänder om nu
så rypper han honom strax." Han gick
in i köket och sade till kärningen: "Få
glömde, han kan godt va gömd i vist-
huset; ge mig nyckeln! Sätt så kaffe
på, så kan jag få mig en gott, som jag har
ute i vägen!" Gick så ut i vesthuset
men kom snart tillbaka och sade: "Nej,
jag hittar ingen." Därpå tog han en sticka
och satte han till lören i bakugushålet.

När löven brant öfver fick han se ett
par störlar därinne. "Se så, nu knep
jag min Orre här." Knallen mätte fram.
"Följ nu med!" — "Jag kan väl få rakka
mig först!" — "Nej, jag tar dig orakad."
— Knallen tog öfver pengarna och betalade
länsmannen.

De två knallarna voro ute och
handlade en smörg. Så kommo de förbi
en kypka. Då sade den ene: "Nu kan du
prassa påsarna, jag ska' in och höra vad
prästen säger. När han kom in sade
prästen: "Djävulen är bunden med mörk-
sens kedjor och slippes aldrig loss." Han
skrytsade ut till den andre: "Hör du brot,
prästen säger att Djävulen är bunden med
mörkstens kedjor och slippes aldrig loss,
så nu kan vi handla bäst vi vill." —
"Jag tror sig inte," sade den andre "jag går
in och hör efter." När han kom in, sade
prästen: "Djävulen går omkring som
ett ryttande lejon och söker vent han
uppsluka kan." — "Då e han min fjäl

blett lös sen i joms" skrek han och
skrytsade ut till den andre.

En par knallar skulle en levall gå
ner en backe. Några skälmar hade tatt
ett par gamla kjol, vint bås (halan)
om eldrarna och tänt på. När knallarna
kommit ner, sade den ene: "Hör du, vad
är det där kommet?" — "Det vill vara
gäla satan!" — "Vi tar och slämmar öfver
en psalm!" — "Vad för en?" — "O, Gud han
är oss en väldig!" — "Han må vara hur
vældig han vill så springer jag."

För många år sedan kom en
knalle till Rå. Han hade många pengar
och en säck med varor. På den tiden gick
det många ångbåtar, därför han ville ha en
båt till att gå över och lofvade god betelning.
Han kom aldrig till Danmark, men de
två, som skulle sätta honom över kommo
snart hem till Rå och blevo sen förnötta
män. Andra berättar, att de gjort sig

fräberedd: de hade tatt två stora stenen
med sig i båten och en linä ("ändä") att
belägga honom med och sänta honom
i djupet. — Det sken finnas namn på
dem.

En Tås var inne i en butikk i
Helsingborg och skulle handla. Det
hade varit långt på e.m. och så det
var mycket folk i affären, och hon till
bakkhållaren: "Var vänlig och expediera mig,
så jag kommer hem, innan det blir mörkt,
jag är så rädd för de rallebusarna." En
rallebus var inne och köpte det. När hon
gick hem, var där fullt med rallebusar på
landsvägen och de togo fast på henne. Hon
blev ju "sländig", men de tvinga henne att
sjunga på vägen: "Rallebus opp och
rallebus ner, aldrig skall jag säga ralle-
bus mer."

Reckaren eller Nattmannen,
som han också kallats, fick inte lov
att gå in skuggan på något ställe längre

än till den första bjällen. Att vad han
skulle ha, skulle längas till honom. Drack
han av något, skulle det skällas och sköljas
väl. Han hade mycket att utställa. Den,
som man högg hundet av, skulle han
begära. Drö en "ög" (skreatur), skulle
han bli det. De hade ingen lön. Men
2 gånger om året köpte rackaren och hans
skäring mullering och liggde. Han skulle
helst ha ett par klappor havre och en
bunta lov på varje ställe. Han köptes
1 skälpmull eller en lock lin.

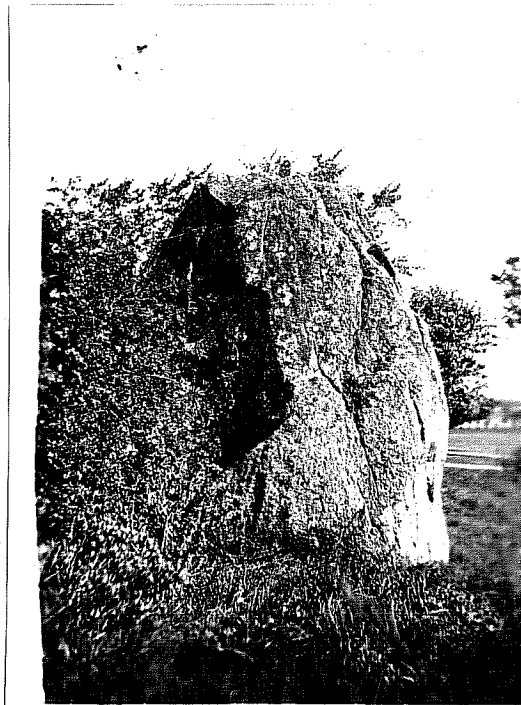
Himmelsbrevet.

Det skall finnas ett brev som
kommit ner från himmelen. En gång,
som botten fins, fick uppenbarelse om
brevet, att den, som har det, förvarar
det och tar avskrift av det, skall aldrig
något ont gå över, varken honom eller
hans hus. "Himmels bud" ---
så började det. (Tyvärr kunde sages-
mannen ej erinra sig mera. Han

hade en gång gjort en avskrift
af det, ^{men} ~~men~~ heller finns den.)

Ordsälar

Det är ett sätt att bli salig i kast, så gynn-
man när hon åt upp psalmskålen. - Det här
lägger jag mig inte i, så borta, när kauraten
ramla i Drömhakad. - Välkommen i det gröna
så far, när han satte sin uxor i västehögen.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Västen."

vid
Hildeshögs boställe.